

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Результати контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, здійсненого державними органами протягом II кварталу 2008 року2

СТАТИСТИЧНА ЗВІТНІСТЬ

Інформація щодо реформування відносин власності в Україні за I півріччя 2008 року9

ГОСТРЕ ПИТАННЯ

Л. ДИТКО. Правові питання продажу об'єктів малої приватизації разом із земельними ділянками12

В. ЙОВЕНКО. З досвіду передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств15

В. ФАДЕЄВ. Проблеми захисту прав громадян – мешканців гуртожитків20

СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Рівненська область

Як друкували й друкують в Острозі (приватизаційний досвід славетної друкарні)23

ОРЕНДА, ЛІЗИНГ, КОНЦЕСІЯ

Г. ТУРСЬКИЙ. Оренда державного майна на Кіровоградщині27

СОЦІАЛЬНИЙ ПОРТРЕТ КЕРІВНИКА

Невтомний генератор ідей (нарис про генерального директора ВАТ «Рівненська фабрика нетканих матеріалів» **В. М. Коберського**)30

ПІСЛЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Закарпатська область

Смачний асортимент Мукачівського консервного заводу34

РЕГІОНАЛЬНІ РЕАЛІЇ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Миколаївська область

Л. ДОЦЕНКО. Досвід набувається з роками38

НОРМАТИВНА БАЗА

Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.08 № 447 «Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки»44

Державна цільова економічна програма «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки44

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.07.08 № 687 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2007 р. № 257»49

Зміни, що вносяться до Положення про Міжвідомчу комісію з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств50

Наказ Фонду державного майна України від 14.07.08 № 813 «Про внесення змін до наказу Фонду державного майна України від 01.10.97 № 1065 «Про затвердження Положення про план приватизації майна» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 4 серпня 2008 р. за № 720/15411)50

ОЦІНКА МАЙНА

Л. ТИМОЩИК. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності: методичний та правовий аспекти51

Наказ Фонду державного майна України від 25.06.08 № 740 «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 6 серпня 2008 р. за № 726/15417)55

Методика оцінки майнових прав інтелектуальної власності55

Деякі аспекти регуляторного впливу наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності»62

РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЮ за виконанням умов договорів купівлі-продажу об'єктів приватизації, здійсненого державними органами протягом II кварталу 2008 року*

Згідно з вимогами статей 7 та 27 Закону України «Про приватизацію державного майна» щодо контролю державними органами приватизації (далі – орган приватизації) за станом виконання умов договорів купівлі-продажу державного майна (далі – договір), постановою Кабінету Міністрів України від 12.09.97 № 1012 «Про порядок контролю за діяльністю підприємств, приватизація яких здійснюється за погодженням з Кабінетом Міністрів України», наказом Фонду державного майна України (далі – Фонд) від 27.02.04 № 372 та кварталним графіком перевірок, затвердженим наказом Фонду від 28.03.08 № 365 «Про організацію перевірок виконання умов договорів купівлі-продажу у II кварталі 2008 року», здійснено перевірки виконання покупцями державного майна умов укладених договорів і виявлено таке.

1. Загальні дані про результати контролю

На обліку органів приватизації перебуває 11 767 договорів купівлі-продажу державного майна, у тому числі:

пакетів акцій акціонерних товариств – 1 023;

об'єктів малої приватизації – 7 614;

об'єктів незавершеного будівництва – 3 130.

Із загальної кількості зазначених договорів станом на 01.07.08 органами приватизації контролюється стан виконання умов 2 845 договорів (умови решти договорів – 8 922 – виконані, внаслідок чого їх знято з контролю).

Протягом звітної періоду перевірено стан виконання умов 855 договорів, що становить 30 відсотків загальної кількості договорів, які перебувають на контролі.

За результатами цієї роботи можна зробити такі загальні висновки.

Перевірками встановлено, що переважна

більшість узятих покупцями об'єктів приватизації зобов'язань виконується належним чином (близько 90 відсотків договорів).

Поряд із зазначеним невиконання умов встановлено у 91 випадку (10,6 відсотка загальної кількості договорів, виконання умов яких було перевірено). Найбільше порушень зафіксовано в областях Луганській (38,0 відсотків перевірених договорів), Житомирській (29,2), Рівненській (20,0) та центральному апараті Фонду (20,0), і стосуються вони термінів будови об'єктів, а також переоформлення права забудовника на об'єкт.

У кожному з виявлених випадків порушення до покупців було застосовано відповідні санкції, передбачені законодавством та договорами.

2. Аналіз стану виконання умов договорів по окремих групах об'єктів приватизації

У розрізі окремих груп об'єктів з числа зазначених стан виконання умов договорів (за накопичувальним підсумком) такий.

З усіх договорів, які перебувають на обліку органів приватизації, найбільше порушень умов зафіксовано за договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва. Із 3 130 договорів цієї групи невиконання умов встановлено за 243 (7,8 відсотка загальної кількості договорів цієї групи), неналежне виконання умов – за 23 (0,7 відсотка). Термін виконання умов не настав за 891 договором (28,4 відсотка). У повному обсязі виконано умови 1 973 договорів (63,0 відсотка).

Найбільше договорів з тих, що обліковуються, стосуються об'єктів малої приватизації. Із їх загальної кількості – 7 614 – умови в повному обсязі виконано за 6 268 (82,3 відсотка загальної кількості договорів цієї групи). Невиконання умов виявлено за 44 договорами (0,6 відсотка), неналежне виконання (з порушенням термінів) – за 31 (0,4 відсотка). Термін виконання умов не настав за 1 271 договором

* За наказом Фонду державного майна України від 21.07.08 № 844.

(16,7 відсотка).

Стан виконання умов договорів купівлі-продажу пакетів акцій такий.

На обліку органів приватизації перебуває 1 023 договорів купівлі-продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств. Повне і своєчасне виконання умов встановлено за 885 договорами (86,5 відсотка загальної кількості), неналежне, тобто відставання від передбачених договорами термінів, – за 3 (0,3 відсотка загальної кількості), невиконання – за 30 (3,0 відсотка загальної кількості). За 105 договорами (10,3 відсотка) термін виконання умов не настав.

Серед зазначених договорів купівлі-продажу пакетів акцій 126 договорів стосуються підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них на обліку центрального апарату Фонду перебувають 102 договори, у регіональних відділеннях – 24.

Стан виконання умов цих договорів такий:

за 99 договорами (78,6 відсотка загальної кількості) умови виконані в повному обсязі;

за 24 договорами (19,0 відсотків) кінцеві терміни внесення інвестицій та виконання інших зобов'язань не настали;

за 3 договорами (2,4 відсотка) зафіксовано невиконання умов договору. Органи приватизації здійснюють заходи щодо забезпечення безумовного їх виконання, а в разі недосягнення позитивних результатів буде вжито заходів із розірвання договорів та повернення пакетів акцій у власність держави.

3. Дані про стан виконання покупцями об'єктів приватизації найхарактерніших умов договорів

За звітний період найбільше порушень умов договорів зафіксовано за договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва щодо термінів добудови та розбирання об'єктів. Зокрема, невиконання умов встановлено за 39 договорами (4,6 відсотка загальної кількості перевірених), з яких найбільшу кількість зафіксовано регіональними відділеннями Фонду по Луганській (19), Житомирській (9) та Рівненській (4) областях. Зазначеними регіональними відділеннями розпочато претензійно-позовну роботу з метою застосування до покупців передбачених законодавством та договорами норм відповідальності.

Факти порушення розрахунків за придбані

об'єкти приватизації встановлено загалом за 7 договорами цієї групи (0,8 відсотка перевірених) регіональними відділеннями Фонду по Сумській, Луганській, Вінницькій та Донецькій областях (по одному договору). Наприклад, Регіональним відділенням Фонду по Луганській області за несвоєчасну сплату за придбані об'єкти приватизації ТОВ «Перевальська будівельно-індустріальна компанія» та підприємцю (фізичній особі) нараховано пеню в розмірі 0,815 тис. грн.

Недотримання термінів державної реєстрації нової форми власності придбаних покупцями об'єктів приватизації виявлено за 3 договорами (0,4 відсотка перевірених). Недисциплінованість покупців у цій частині виявлена Регіональним відділенням Фонду по Чернігівській області (3 договори). Поряд з недисциплінованістю покупців однією з причин несвоєчасної реєстрації залишається зволікання органів місцевої влади з її оформленням.

Порушень умов договорів у частині збереження або забезпечення певного виду діяльності приватизованих об'єктів та зобов'язань щодо збереження або збільшення обсягів виробництва продукції (послуг) у ході перевірки органами приватизації не встановлено.

Результати перевірки стану виконання покупцями зобов'язань щодо збереження існуючої на момент приватизації кількості робочих місць та створення нових такі. На контролі органів приватизації перебуває 183 договори (6,4 відсотка загальної кількості договорів, які контролюються), що містять умову щодо збереження кількості робочих місць, яка існувала на об'єктах на момент їх приватизації, та 152 договори (5,3 відсотка), що містять умову щодо створення нових робочих місць.

Протягом звітного періоду перевірено 48 договорів (5,6 відсотка загальної кількості перевірених) з умовою збереження робочих місць та 47 договорів (5,5 відсотка) – з умовою створення нових. Результати перевірок такі.

На момент приватизації кількість робочих місць на підприємствах, стосовно яких укладено зазначені договори з умовою збереження робочих місць, становила 4 432, на цей момент їх кількість становить 4 733. Отже, власниками в післяприватизаційний період ця умова договорів виконана і додатково створено 301 нове робоче місце.

Наприклад, за договором купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Укргазпроект» (м. Київ)

від 13.02.03 № 117, де однією з умов є збереження 429 робочих місць, на момент перевірки встановлено, що ця кількість збільшена на 16. Умовами договору купівлі-продажу пакета акцій ВАТ «Київполіграфмаш» (покупець – ТОВ «Виробничо-торговельна компанія «Полімерцентр») передбачено протягом 5 років збереження 114 робочих місць. На момент перевірки робочі місця збережені та створені 117 нових.

На виконання зобов'язання щодо створення нових робочих місць, яке передбачено 47 договорами, власниками приватизованих об'єктів у післяприватизаційний період створено 2 213 робочих місць, що на 115 робочих місць більше, ніж передбачалося договорами.

Наприклад, у Дніпропетровській області на об'єкті «Науково-виробниче підприємство «Орбіта» додатково створено 14 нових робочих місць.

Слід зазначити також, що в ході перевірок органами приватизації зафіксовано створення нових робочих місць за договорами, в яких умова щодо збереження або створення нових робочих місць не передбачена. У звітному періоді із загальної кількості перевірених на 14 об'єктах приватизації зафіксовано створення 435 нових робочих місць. Наприклад, у Дніпропетровській області створено загалом 72 нових робочих місця на об'єктах:

- соціальної сфери – їдальня – 5 робочих місць;
- нежитлове вбудоване приміщення № 3 (ательє) – 5 робочих місць;
- соціальної сфери – лазня – 4 робочих місця;
- нежитлове вбудоване приміщення магазину № 1 – 2 робочих місця;
- нежитлове приміщення (вбудоване приміщення № 3) – 6 робочих місць;
- соціальної сфери – дитячий комбінат № 181 – 28 робочих місць;
- нежитлової будівлі колишнього магазину

«Космос» – 22 робочих місця.

У Кіровоградській області за договором купівлі-продажу від 06.11.02 № 282/35 та додатковою угодою від 30.08.07 на об'єкті незавершеного будівництва – споруді обласного музично-драматичного театру на 1 000 місць – створено 85 робочих місць.

У Хмельницькій області під час перевірки виконання умов договору купівлі-продажу цілісного майнового комплексу навчально-курсового комбінату зафіксовано створення 151 нового робочого місця, у той час як договором такі зобов'язання не передбачені.

Існують також інші приклади, коли завдяки добросовісній діяльності власників приватизованих об'єктів та ефективному контролю з боку органів приватизації вдається досягти позитивних результатів не лише у фінансових та економічних, а й соціальних аспектах реалізації приватизаційних завдань у регіонах.

Результати перевірок стану виконання інвестиційних зобов'язань та інших, виражених у грошовій формі, свідчать про таке.

Зазначені зобов'язання містять 864 договори купівлі-продажу пакетів акцій, 362 договори купівлі-продажу об'єктів малої приватизації і 88 договорів купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва.

Загалом цими договорами передбачено надходження інвестицій на підприємства в період з 1995 до 2018 року на загальну суму 9 583,80 млн грн., 1 445,22 млн дол. США та 19,26 млн євро, у тому числі станом на 11.07.08 – 7 019,91 млн грн., 533,46 млн дол. США та 19,26 млн євро.

Фактично станом на 11.07.08 на вітчизняні підприємства надійшло 6 813,94 млн грн., 752,76 млн дол. США та 72 млн євро (у перерахунку на національну валюту – 9 756,49 млн грн.).

За групами договорів ці цифри розподіляються так.

4

Захід

Громадяни України мають отримати державні акти на свої подвір'я, городи та на своє сільське господарство.

На цьому наголосив нещодавно голова Держкомзему **Володимир Воєводін** під час пресконференції у Києві.

Він повідомив, що за перше півріччя ц. р. бу-

ло видано 200 тис. актів, з яких 110 тис. – за останній місяць. Крім того, станом на 01.07.08 набули права на земельний пай 6 917 174 особи, з них

Договорами купівлі-продажу пакетів акцій відкритих акціонерних товариств передбачено надходження у період з 1995 до 2018 року коштів на загальну суму 8 680,68 млн грн., 1 424,51 млн дол. США та 19,26 млн євро. У тому числі на стратегічно важливі для економіки та безпеки держави підприємства протягом зазначеного періоду передбачено надходження 5 036,42 млн грн., 1 097,00 млн дол. США.

Фактично в період з 1995 року до 11.07.08 надійшло інвестицій за всіма договорами купівлі-продажу пакетів акцій на суму 6 453,83 млн грн., 751,78 млн дол. США та 72,00 млн євро, у тому числі за договорами купівлі-продажу пакетів акцій стратегічно важливих для економіки і безпеки держави підприємств – 3 907,36 млн грн. та 527,23 млн дол. США (за умовами цих договорів передбачено надходження 3 586,95 млн грн. та 322,67 млн дол. США).

Договорами купівлі-продажу об'єктів незавершеного будівництва у період з 1995 року до липня 2018 року заплановано надходження інвестицій на суму 532,40 млн грн. і 10,0 тис. дол. США, станом на 11.07.08 – 196,48 млн грн. та 10,00 тис. дол. США. Фактично на звітну дату надійшло 221,12 млн грн. і 27,756 тис. дол. США.

Договорами купівлі-продажу об'єктів малої приватизації інвестиційними зобов'язаннями покупців за період з 1995 до 2018 року передбачено здійснення інвестицій на загальну суму 370,72 млн грн. і 20,70 млн дол. США, станом на 11.07.08 – 117,18 млн грн. та 700,00 тис. дол. США. Фактично на звітну дату надійшло 138,99 млн грн. і 956,22 тис. дол. США.

Особливий інтерес інвестори виявляють до підприємств базових галузей економіки, а саме: чорної та кольорової металургії (обсяг здійснених інвестицій – 2 507,71 млн грн. та

446,02 млн дол. США), машинобудування та металообробки (1 029,39 млн грн. та 36,24 млн дол. США), енергетичної та паливної галузей промисловості (833,48 млн грн., 57,92 млн дол. США та 71,14 млн євро).

Результати аналізу напрямів залучення інвестицій у розрізі галузей промисловості свідчать, що більша частина залучених інвестицій спрямовується на технічне переозброєння та реконструкцію виробництва (2 032,77 млн грн. та 288,08 млн дол. США), що необхідно для розвитку виробничої бази підприємств з метою випуску конкурентоспроможної продукції.

Наступним напрямом залучення інвестицій за кількісними показниками є погашення кредиторської заборгованості підприємств з платежів до бюджету всіх рівнів та перед Пенсійним фондом (обсяг здійснених інвестицій – 74,95 млн грн., 42,33 млн дол. США).

Фонд контролював стан виконання умов 15 договорів купівлі-продажу пакетів акцій енергетичних компаній, що мали стратегічне значення для економіки та безпеки держави, з них 7 залишаються стратегічно важливими.

Згідно з умовами зазначених договорів протягом 1996 – 2006 років на розвиток компаній, погашення простроченої кредиторської заборгованості та поповнення обігових коштів передбачалося здійснити інвестицій на загальну суму 1 041,03 млн грн. та 13,25 млн дол. США.

На цей момент зобов'язання, передбачені умовами 7 зазначених договорів, виконані вчасно та в повному обсязі (інвестовано 264,01 млн грн. та 13,25 млн дол. США).

За інформацією ДП «Енергоринок», між ним і ВАТ «ЕК «Херсонобленерго» укладено договір від 17.04.01 № 430/02 про реструктуризацію заборгованості, який передбачав обов'язок ВАТ «ЕК «Херсонобленерго» сплатити на ко-

6 822 127 громадян (98,6 відсотка) отримали сертифікати на право на земельний пай.

За словами голови відомства, зараз

оформлено та видано 6 271 964 державних акти на право власності на земельні ділянки замість сертифікатів на право на земельний пай.

Володимир Воеводін підкреслив, що первинна приватизація земель може бути завершена до кінця 2008 року. Держкомзем, як зазначив він, не бачить пере-

шкод для реалізації завдання, поставленого Президентом, парламентом і урядом, до кінця року завершити видачу державних актів на право

ристь ДП «Енергоринок» дванадцятьма квартальними платежами в період з 28.05.03 до 28.05.06 кошти в розмірі 400,769 млн грн. За період дії договору заборгованість зменшилась до 367,314 млн грн.

4. Заходи, вжиті державними органами приватизації з метою усунення фактів порушень умов продажу об'єктів приватизації

У всіх виявлених випадках порушення покупцями взятих зобов'язань органами приватизації здійснювалася претензійно-позовна робота. Зокрема, крім заходів зі стягнення штрафів, пені та неустойок (загальна сума наростаючим підсумком за весь період контролю становить 12 499,468 тис. грн. та 106,400 тис. дол. США), після використання всіх можливостей досудового врегулювання спорів у напрямі забезпечення реалізації цих умов органами приватизації здійснювалися дії з розірвання (визнання недійсними) договорів та повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність. У звітному періоді сплачена сума штрафних санкцій становить 125,709 тис. грн.

Станом на 15.07.08 у власність держави повернуто 263 (наростаючим підсумком) об'єкти приватизації, з яких 81 – пакети акцій, 48 – цілісні майнові комплекси і 134 – об'єкти незавершеного будівництва. Протягом звітнього періоду повернуто 5 об'єктів. За 137 договорами триває претензійно-позовна робота щодо розірвання (визнання недійсними) і повернення відчужених за ними об'єктів у державну власність (з них 16 – пакети акцій, 19 – цілісні майнові комплекси та 102 – об'єкти незавершеного будівництва).

Із загальної кількості повернутих у державну власність об'єктів приватизації повторно продано 148, у тому числі 49 – пакети акцій, 71 – об'єкти незавершеного будівництва, 28 –

цілісні майнові комплекси.

Загальна сума коштів, одержаних від повторного продажу за рішеннями судів повернутих державі об'єктів, накопичувальним підсумком становить 97,228 млн грн., що майже вдвічі перевищує суму, отриману державою від першого продажу цих об'єктів.

Фондом продовжується робота з повернення у власність держави розташованого в м. Києві об'єкта незавершеного будівництва – виробничо-лабораторного корпусу ВАТ «Український конструкторсько-технологічний інститут зварювального виробництва», проданого Фондом ТОВ «Тауер» за договором купівлі-продажу від 24.07.02 № 31-КПНБ.

За результатами майже дворічної роботи з розірвання договору від 24.07.02 № 31-КПНБ та повернення проданого згідно з ним об'єкта незавершеного будівництва у власність держави, яку проводив Фонд на підставі встановленого факту невиконання покупцем умов договору, ухвалою Верховного суду України від 31.01.08 залишено без змін рішення суду, яким задоволено позов Фонду в повному обсязі.

Станом на 11.07.08 Фонд разом з Жовтневим відділом Державної виконавчої служби Криворізького міського управління юстиції здійснює заходи з повернення в державну власність 7 об'єктів незавершеного будівництва Меблевого комбінату Криворізького державного гірничо-металургійного комбінату «Криворіжсталь». Під час здійснення 14.05.08 виконавчих дій з передачі вказаного майна Фонду представником приватної служби охорони ТОВ «Стелс 1» відмовлено в допуску державного виконавця разом з представником Фонду на об'єкти, про що було складено акт державного виконавця. На цей момент Жовтневий відділ Державної виконавчої служби Криворізького міського управління юстиції надіслав до суду подання про примусове проникнення до володіння зазначених об'єктів.

6

Захід

власності на земельну ділянку замість сертифікатів на право на земельну частку (пай).

Як повідомлялося на прес-конференції,

бланки державних актів на землю видаватимуться у центрах Державного кадастру. Таким чином, на думку голови комітету, вдасться

вдвічі скоротити строк виготовлення, видачі та реєстрації актів на землю та забезпечити прозорість і відповідальність органів Держ-

5. Приклади позитивних результатів роботи органів приватизації із забезпечення реалізації умов договорів та діяльності власників об'єктів приватизації у процесі реалізації умов договорів

Перевірками зафіксовані конкретні приклади поліпшення виробничого та фінансового стану приватизованих підприємств унаслідок успішної реалізації власниками взятих зобов'язань. Крім наведених прикладів, це такі:

у Закарпатській області:

за результатами перевірок, здійснених Регіональним відділенням Фонду по Закарпатській області, зафіксовано ефективне використання власниками – фізичними особами придбаного за договором купівлі-продажу від 14.05.03 № 297 об'єкта приватизації – будівель та споруд бази відпочинку «Карпати» (с. Брестів Мукачівського району). Покупцями проведено велику роботу щодо завершення реконструкції об'єкта приватизації. Розпорядженням Мукачівської районної державної адміністрації від 26.12.07 № 1050 затверджено акт державної приймальної комісії про готовність до експлуатації реконструйованої будівлі колишньої їдальні та спального корпусу бази відпочинку «Карпати» під оздоровчий комплекс. До оздоровчого комплексу, або реабілітаційного центру, входять 24 двомісні кімнати, стоматологічний та масажний кабінети, тренажерний зал, три лікувальні ванни, сауна з басейном. На момент перевірки всі викінчувальні роботи адміністративно-лікувального корпусу завершені, завезено інвентар та меблі для кімнат і холів, закуплено медичне обладнання. Функціонування оздоровчого комплексу планується з IV кварталу 2008 року. Нині медичний персонал, який обслуговуватиме оздоровчий центр, проходить стажування в аналогічному реабілітаційному центрі в Румунії. Закріплена за об'єктом приватизації територія огорожена, тривають роботи з її

благоустрою, до яких залучено на тимчасових засадах 12 осіб. Завершується робота з облаштування спортивного майданчика для тенісу, упорядковано дві альпійські гірки. На території оздоровчого комплексу функціонує фонтан, споруджується штучне озеро. Для цих робіт створені тимчасові робочі місця;

за договором купівлі-продажу об'єкта державної власності – будівлі пункту пропуску «Рахів» від 17.05.06 № 365 покупцем (ТОВ «Атлант-Р-Плюс») виконуються всі взяті за договором зобов'язання. На об'єкті ведуться роботи з реконструкції будівлі пункту пропуску під торговельно-офісний центр. Будівля сучасного зразка ще до введення в експлуатацію прикрасила центральну частину гірського міста Рахів;

у Черкаській області:

за договором купівлі-продажу від 29.06.05 покупцем об'єкта незавершеного будівництва – аптечного складу «Фармація» – ТОВ «Беарс Логістик Центр» достроково (за два роки) завершено будівництво об'єкта та введено його в експлуатацію. До складу об'єкта входять адміністративний п'ятиповерховий корпус аптечного складу, складські приміщення, будівля трансформаторної підстанції та прохідної. Будівельно-монтажні роботи тривали з лютого 2006 року до липня 2007 року. Першу чергу, яка включала складські приміщення загальною площею 4 858,3 м², уведено в експлуатацію у квітні 2006 року. Другу чергу, яка включала офісні приміщення загальною площею 2 075,2 м², уведено в експлуатацію в жовтні 2007 року. На будівництво витрачено 1 млн 200 тис. грн. Створено 26 робочих місць, що не передбачалися договором, надаються послуги з оренди офісно-складських приміщень;

у Тернопільській області:

покупцем (фізичною особою) придбано нежитлове вбудоване приміщення (м. Бучач) і здійснено інвестицій на суму 20 тис. грн. для реконструкції і переобладнання у стоматологічний кабінет;

жавного кадастру.

За інформацією заступника голови Держкомзему **Галини Яцишиної**, є багато підприємств, які у своїх на-

звах використовують назву державного підприємства «Центр Державного земельного кадастру» і ошуюють громадян.

Проте є люди, які не бажають отримувати акти на землю, оскільки з моменту отримання акта треба сплачувати податок на зем-

лю. Крім того, ці люди вже не можуть одержувати субсидію.

покупцем – ТОВ «ВВА» придбано автозаправну станцію (смт Гримайлів) і витрачено 4 тис. грн. на поточний ремонт, а також додатково створено одне робоче місце;

покупцем (фізичною особою) придбано нежитлову будівлю (с. Медова) і здійснено інвестицій на суму 7,3 тис. грн. для реконструкції та переобладнання у стоматологічний кабінет, а також додатково створено одне робоче місце;

у *Запорізькій області*:

за договором купівлі-продажу від 27.06.06 № 1040 приватизовано державну частку в розмірі 91,1 відсотка статутного фонду ТОВ «Якимівський завод керамічних виробів». Завдяки дієвому та цілеспрямованому контролю з боку Регіонального відділення Фонду по Запорізькій області новий власник підприємства – ТОВ «Азовкераміка» після добудови підприємства відновило роботу заводу у грудні 2007 року. З моменту фактичного запуску заводу до квітня 2008 року було вироблено 1 185,796 тис. керамічних цеглин. Планується довести річні обсяги виробництва та реалізації до 13 млн цеглин. Середньомісячна заробітна плата на підприємстві за період з квітня 2007 року (364,00 грн.) до квітня 2008 року (515,00) підвищилася на 41 відсоток, заборгованості за заробітною платою немає. Повністю перераховуються платежі до бюджетів усіх рівнів. Новий власник багато уваги приділяє заходам з охорони праці, впровадженню проектів раціонального використання ресурсів, енергозберігаючих технологій, а також виробництву нових видів продукції;

ТОВ «Мелітопольський навчально-курсний комбінат» за договором купівлі-продажу від 01.07.05 № 971 придбало державне майно цілісного майнового комплексу «Мелітопольський навчально-курсний комбінат» і зберігає його профіль. Крім того, за умовами договору купівлі-продажу підприємство повинно зберігати та раціонально використовувати 5

робочих місць. На момент перевірки на підприємстві штатним розписом передбачено 39 робочих місць, фактично працюють 30 осіб.

6. Загальні питання роботи із забезпечення реалізації умов продажу державного майна

У звітному періоді органами приватизації забезпечено виконання вимог відповідних організаційно-розпорядчих актів щодо обсягів охоплення укладених договорів перевітками виконання їх умов та термінів передання звітів до Фонду. Кращими регіональними відділеннями за якістю організації та здійснення контролю, звітності, відпрацювання пропозицій щодо подальшого нормативного та методологічного забезпечення контролю є регіональні відділення Фонду по Житомирській, Закарпатській, Миколаївській та Тернопільській областях.

Водночас у звітному періоді тривала робота, спрямована на врегулювання проблемних питань, які виникли у договірних відносинах між Фондом та власниками пакетів акцій окремих акціонерних товариств. Станом на 11.07.08 проведені засідання комісії з оскарження результатів перевірки виконання умов договорів купівлі-продажу пакета акцій «Авіакомпанія «Луганські авіалінії» від 07.09.07 № КПП-519 та пакета акцій ВАТ «КГЗК «Криворіжсталь» від 28.10.05 № КПП-497. Висновки, викладені в актах поточних перевірок щодо невиконання умов цих договорів підтвердились. За цими договорами Фондом планується розпочати відповідну претензійно-позовну роботу.

Інформація про результати діяльності органів приватизації щодо результатів контролю за виконанням умов договорів купівлі-продажу подається через засоби масової інформації, у тому числі шляхом розміщення на веб-сайті Фонду.

Документ

У зв'язку з рішенням Конституційного Суду України № 3-рп/2008 у справі про Державну комісію з цінних паперів та фондового ринку, керуючись частиною другою статті 102, части-

ною другою статті 150 Конституції України, Указом Президента України від 05.08.08 № 687/2008 внесено зміну до Указу Президента України від 14.02.97 № 142 «Про Державну

комісію з цінних паперів та фондового ринку», а також визнано такими, що втратили чинність, деякі статті Указів Президента України стосовно діяльності Державної комісії з цінних паперів

та фондового ринку, інвестиційних компаній і фондів тощо, а також Указ Президента України від 16.11.07 № 1109.

*Газета «Урядовий кур'єр»
від 12.08.08 № 147*

ІНФОРМАЦІЯ щодо реформування відносин власності в Україні за I півріччя 2008 року

За даними відомчої звітності з питань приватизації за формою № 1^{*} приватизація «Інформація про приватизацію майна підприємства, установи, організації», затвердженою наказом ФДМУ від 10.07.06 № 1067 «Про затвердження форми звітності № 1 приватизація, додатка до форми звітності № 1 приватизація та Інструкції щодо їх заповнення»^{*} та зареєстрованою в Мін'юсті 26.07.06 за № 873/12747 (із змінами, внесеними наказом ФДМУ від 05.03.08 № 262 «Про внесення змін до наказу Фонду державного майна України від 10.07.06 № 1067», зареєстрованим у Мін'юсті 19.03.08 за №228/14919)^{**}, з початку процесу приватизації станом на 01.07.08 реформовано 116531 об'єкт, з яких понад три чверті (88 518 об'єктів) належали до комунальної форми власності, решта (28 013 об'єктів) – до державної. Розподіл реформованих об'єктів за категоріями показаний на рис. 1, за класифікаційними групами – на рис. 2.

Переважна більшість об'єктів (83,48 %) належала до групи А, інші – до груп Б, В, Г (9,85 %), Д (4,28%), Ж (1,26 %) та Е (1,13 %). За регіональним розподілом значна кількість об'єктів групи А зосереджувалася в Донецькій (10 804 об'єкти), Львівській (9 975 об'єктів), Дніпропетровській (6 501 об'єкт) областях та м. Києві (10506 об'єктів). За групами Б, В, Г більшість реформованих об'єктів зосереджувалася у Донецькій (951 об'єкт), Львівській (510 об'єктів) областях та м. Києві (688 об'єктів). Розподіл об'єктів за способами приватизації наведений у табл. 1.

^{*} Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2006, № 10, с. 47 – 55. – Прим. ред.

^{**} Там само, 2008, № 5, с. 45. – Прим. ред.

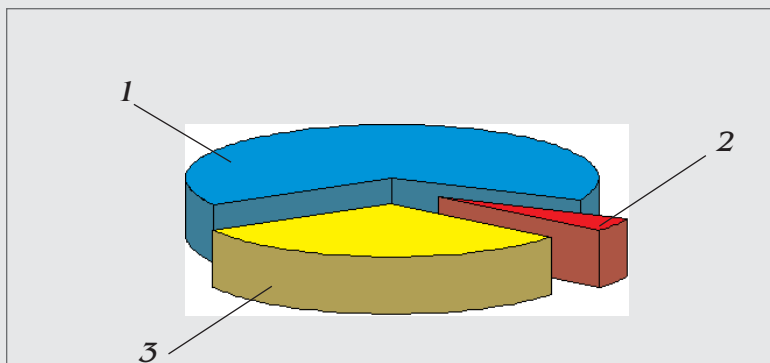

Рис. 1. Розподіл реформованих об'єктів за категоріями (станом на 01.07.08):

1 – структурні підрозділи підприємств (65,0 %);
2 – ОНБ (4,2 %); 3 – ЦМК підприємств (30,7 %)

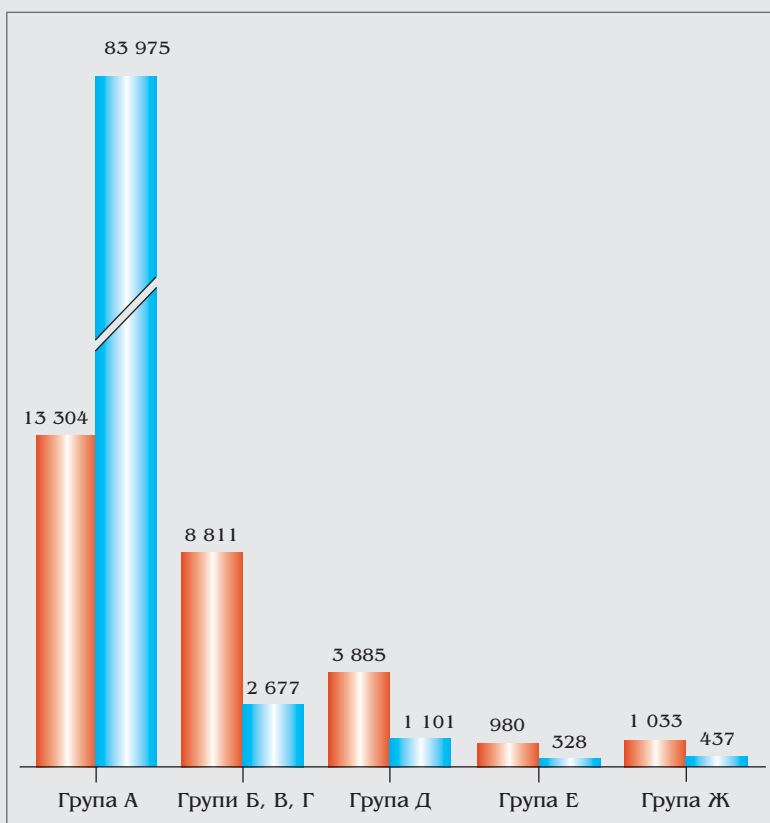

Рис. 2. Розподіл реформованих об'єктів за класифікаційними групами (станом на 01.07.08):

 – об'єкти державної форми власності;
 – об'єкти комунальної форми власності

Таблиця 1

**Розподіл об'єктів за способами приватизації
(станом на 01.07.08)***

Спосіб приватизації	Усього об'єктів	% до загальної кількості
Викуп об'єкта приватизації	59 571	51,12
Викуп за альтернативним планом приватизації	456	0,39
Викуп майна, зданого в оренду з правом викупу	21 145	18,15
Продаж на аукціоні	17 539	15,05
Продаж за некомерційним конкурсом	2 403	2,06
Продаж за комерційним конкурсом	4 861	4,17
Продаж акцій ВАТ	10 556	9,06
Разом...	116 531	100

Таблиця 2

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації (станом на 01.07.08)

Регіон	Усього об'єктів	Форма власності			
		державна		комунальна	
		Усього об'єктів	% до загальної кількості	Усього об'єктів	% до загальної кількості
Автономна Республіка Крим	6 145	382	6,22	5 763	93,78
Область:					
Вінницька	2 744	1 165	42,46	1 579	57,54
Волинська	2 553	682	26,71	1 871	73,29
Дніпропетровська	7 557	1 799	23,81	5 758	76,19
Донецька	12 328	4 113	33,36	8 215	66,64
Житомирська	2 745	1 225	44,63	1 520	55,37
Закарпатська	2 800	396	14,14	2 404	85,86
Запорізька	5 036	1 301	25,83	3 735	74,17
Івано-Франківська	4 021	474	11,79	3 547	88,21
Київська	3 068	1 067	34,78	2 001	65,22
Кіровоградська	2 323	678	29,19	1 645	70,81
Луганська	4 960	1 636	32,98	3 324	67,02
Львівська	11 134	1 501	13,48	9 633	86,52
Миколаївська	3 385	1 055	31,17	2 330	68,83
Одеська	4 794	1 439	30,02	3 355	69,98
Полтавська	2 970	846	28,48	2 124	71,52
Рівненська	2 158	838	38,83	1 320	61,17
Сумська	2 814	839	29,82	1 975	70,18
Тернопільська	2 924	744	25,44	2 180	74,56
Харківська	6 377	1 553	24,35	4 824	75,65
Херсонська	2 311	547	23,67	1 764	76,33
Хмельницька	2 385	576	24,15	1 809	75,85
Черкаська	2 290	771	33,67	1 519	66,33
Чернівецька	2 945	493	16,74	2 452	83,26
Чернігівська	1 630	638	39,14	992	60,86
м. Київ	11 482	1 081	9,41	10 401	90,59
м. Севастополь	652	174	26,69	478	73,31
Разом ...	116 531	28 013	24,04	88 518	75,96

Приватизація майна підприємств, установ та організацій здійснювалася переважно шляхом викупу (51 %).

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за формами власності до приватизації наведений у табл. 2.

Питома вага реформованих об'єктів державної форми власності перевищує середній показник по державі (24,04 %) в областях Житомирській (44,63 %), Вінницькій (42,46 %), Чернігівській (39,14 %), Рівненській (38,83 %) та Київській (34,78 %). Питома вага реформованих об'єктів комунальної форми власності перевищує середній показник по Україні (75,96 %) в Автономній Республіці Крим (93,78 %), м. Києві (90,59 %), областях Івано-Франківській (88,2%), Львівській (86,52 %) та Закарпатській (85,86 %).

За видами економічної діяльності процесом приватизації найбільше охоплені цілісні майнові комплекси підприємств торгівлі, побутових виробів та предметів особистого вжитку, промисловості, з надання комунальних та індивідуальних послуг.

За I півріччя 2008 року в процесі приватизації змінили форму власності 2 678 об'єктів: державної – 144, комунальної – 2 534.

Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів за I півріччя 2008 року наведений у табл. 3.

У звітному періоді за класифікаційними групами реформовані об'єкти розподілялися так: групи А – 2 618 (97,76 %), групи Д – 22 (0,82 %), групи Ж – 19 (0,71 %), групи Е – 12 (0,45 %), груп Б, В, Г – 7 (0,26 %).

За регіональною ознакою найбільше об'єктів групи А реформовано в м. Києві (389), областях Донецькій (272) та Запорізькій (194), групи Д – в областях Миколаївській (4) та Донецькій (3).

Об'єкти групи А комунальної форми власності, які становлять

* Дані наведені з урахуванням вилучення об'єктів, з якими, за інформацією ФДМУ, регіональних відділень ФДМУ, органів місцевого самоврядування, розірвано договори купівлі-продажу станом на 01.07.08.

97,75 % загальної кількості об'єктів цієї класифікаційної групи, реформовані переважно шляхом викупу (65,74 %) та оренди з викупом (22,30 %), на аукціонах продано 8,97 %, решту – іншими способами.

Об'єкти групи А державної форми власності приватизовано переважно шляхом викупу (64,86 %) та продажу на аукціонах (34,68 %), решту викуплено через оренду (3,60 %).

Переважну більшість об'єктів груп Д і Ж як державної, так і комунальної форми власності продано на аукціонах та шляхом викупу.

Розподіл реформованих об'єктів за категоріями (за I півріччя 2008 року) показаний на рис. 3.

Наведені дані свідчать, що найчастіше об'єктами приватизації стають структурні підрозділи підприємств, здебільшого приміщення, будівлі та споруди, які належать до об'єктів групи А (97,44 %).

Серед способів приватизації протягом I півріччя 2008 року найпоширенішими були викуп, викуп майна, зданого в оренду, та продаж на аукціоні – відповідно 65, 21 та 11 % загальної кількості реформованих об'єктів по Україні.

Приватизація державного та комунального майна у звітному періоді здійснювалася виключно за грошові кошти. За договорами купівлі/продажу від продажу об'єктів комунальної форми власності до відповідних місцевих бюджетів має надійти 810,7 млн грн. Крім того, від продажу об'єктів груп А, Д, Е, Ж державної форми власності за договорами купівлі/продажу до державного бюджету має надійти 150,0 млн грн. Сумарна номінальна вартість статутних фондів об'єктів великої приватизації, які у звітному році змінили державну форму власності, становить 151,1 млн грн.

Відділ статистичної звітності та моніторингу роздержавлення власності Департаменту інформаційних технологій, моніторингу та прогнозування

Таблиця 3
Розподіл реформованих об'єктів у розрізі регіонів (станом на 01.07.08)

Регіон	Усього об'єктів	Форма власності			
		державна		комунальна	
		Усього об'єктів	% до загальної кількості	Усього об'єктів	% до загальної кількості
Автономна Республіка Крим	231	1	0,43	230	99,57
Область:					
Вінницька	34	7	20,59	27	79,41
Волинська	24	3	12,50	21	87,50
Дніпропетровська	121	10	8,26	111	91,74
Донецька	276	9	3,26	267	96,74
Житомирська	92	11	11,96	81	88,04
Закарпатська	70	2	2,86	68	97,14
Запорізька	194	3	1,55	191	98,45
Івано-Франківська	52	1	1,92	51	98,08
Київська	14	4	28,57	10	71,43
Кіровоградська	17	2	11,76	15	88,24
Луганська	100	9	9,00	91	91,00
Львівська	250	24	9,60	226	90,40
Миколаївська	103	9	8,74	94	91,26
Одеська	50	7	14,00	43	86,00
Полтавська	94	2	2,13	92	97,87
Рівненська	26	4	15,38	22	84,62
Сумська	50	3	6,00	47	94,00
Тернопільська	22	1	4,55	21	95,45
Харківська	264	10	3,79	254	96,21
Херсонська	36	3	8,33	33	91,67
Хмельницька	22	4	18,18	18	81,82
Черкаська	26	4	15,38	22	84,62
Чернівецька	83	0	0,00	83	100,00
Чернігівська	11	1	9,09	10	90,91
м. Київ	392	5	1,28	387	98,72
м. Севастополь	24	5	20,83	19	79,17
Разом ...	2 678	144	5,38	2 534	94,62

Правові питання продажу об'єктів малої приватизації разом із земельними ділянками

Людмила ДИТКО

Конституцією України визначено, що право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.

Нині питання відчуження земель стає особливо актуальним, оскільки вважається, що власність на землю є однією з умов надійності капіталізації збережень. З огляду на це починаючи з 2007 року перелік органів, в особі яких набувається і реалізується право державної власності на землю, був розширений і до складу цих органів увійшли державні органи приватизації щодо земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації.

Проте нові для органів приватизації повноваження в зазначеній сфері чітко не виписані в законодавчих та підзаконних нормативних актах, що регулюють земельні відносини.

Зараз органи приватизації під час продажу фізичним та юридичним особам земельних ділянок разом з розташованими на них об'єктами приватизації діють згідно з Порядком продажу у 2008 році державними органами приватизації земельних ділянок державної

ДИТКО Людмила Вікторівна, головний спеціаліст відділу малої приватизації та відчуження державного майна РВ ФДМУ по Донецькій області

власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації (далі – Порядок), затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.08 № 110*. З одного боку, ланцюжок оформлення документів в цьому Порядку перебуває в межах правового поля, спираючись на норми відповідних законів, положень тощо. З іншого боку, під час практичного застосування Порядку в ньому виявляються істотні недоліки, що призводить до гальмування розвитку ринку таких земель.

Наприклад, Порядком щодо робіт із землеустрою регламентовано лише визначення та закріплення межовими знаками меж земельних ділянок у натурі (на місцевості), тобто розуміється, що під об'єкти, які підлягають приватизації, уже відведені земельні ділянки. Проте, як свідчить практика, у більшості випадків вони не відведені.

Річ у тім, що земельні ділянки державної власності, на яких розташовані об'єкти приватизації, як правило, надані в постійне користування балансоутримувачу і окремо під об'єкти не виділені. Отже, виникає потреба в розробленні проекту землевідведення. Проте процедура проведення робіт з відведення земельних ділянок Порядком не регламентована. Крім того, Порядком не регламентована процедура проведення землепорядних робіт на земельних ділянках державної власності, щодо яких немає документів,

котрі засвідчують права користування ділянкою під об'єктом приватизації (тобто під об'єктом незавершеного будівництва). Постає питання, яка структура виконуватиме та за рахунок яких коштів оплачуватиметься розроблення землепорядної документації. Також чітко не визначено, в яких випадках достатньо виготовлення лише технічного паспорта, оскільки його зміст включає підготовку і оформлення всіх документів, необхідних для розроблення проекту відведення земельної ділянки.

У цьому зв'язку слід зазначити й те, що земельне законодавство обмежує можливість виникнення подвійної правосуб'єктності на одну й ту саму земельну ділянку. Повний перелік випадків, які можуть бути підставою для припинення права користування земельною ділянкою, чітко зафіксований у статтях 141 – 144, 149 – 151 глави 22 Земельного кодексу України. Жодний інший випадок, не зазначений у цих нормах, не є підставою для припинення права користування земельною ділянкою. Таким чином, у разі, якщо земельна ділянка перебуває в постійному користуванні чи в оренді, рішення, які можуть призвести до порушення прав землекористувача, повинні прийматися виключно в порядку, передбаченому Земельним кодексом України.

Крім того, формування земельної ділянки як об'єкта земельної власності – процес довготривалий як за документальним оформленням, так і за здійсненням реальних відповідальних дій. Цей процес передбачає

визначення технічних і економічних характеристик, правового статусу об'єкта земельної власності, а також його опис та індивідуалізацію. У результаті проведення такої процедури земельній ділянці надаються характеристики, які уможливають її виділення серед інших земельних ділянок, визначення вартості земельної ділянки разом з розташованим на ній об'єктом.

У процедурі виготовлення, погодження та затвердження документації із землеустрою беруть участь державні органи виконавчої влади з питань земельних ресурсів, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, природоохоронні та санітарно-епідеміологічні, архітектури та охорони культурної спадщини. Від початку проведення роботи з організації продажу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації, органи приватизації стикаються з неоднозначним підходом як державних органів земельних ресурсів, так і органів місцевого самоврядування. Наприклад, на запити органів приватизації щодо надання земельно-кадастрової документації, нормативно-грошової оцінки, інформації про наявність земельних сервітутів і обмежень прав на земельні ділянки окремі органи земельних ресурсів повідомляють, що за такою інформацією слід звертатися до регіональних центрів державного земельного кадастру. У свою чергу, останні надають відповідну інформацію та документи лише на платних засадах. Так само й окремі міські ради погоджуються

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2008, № 4, с. 56 – 61. – Прим. ред.

на розроблення проектів відведення земельних ділянок тільки в разі оплати відповідних послуг та виключно в явочному порядку. Треба також урахувати, що до розмежування земель державної та комунальної власності в натурі повноваження з розпорядження всіма землями, крім переданих у приватну власність, здійснюють відповідні сільські, селищні, міські ради, а за межами населених пунктів – відповідні органи виконавчої влади.

Отже, з огляду на складність даного процесу відповідними повноваженнями з проведення всіх землепорядних робіт стосовно об'єктів, які пропонуються для продажу разом із земельними ділянками, доцільно наділити Державний комітет України по земельних ресурсах.

Не врегульоване сьогодні питання щодо конкурсного відбору розробників документації із землеустрою для підготовки до продажу земельних ділянок державної власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації у 2008 році. З набранням чинності Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» втратили чинність постанова Кабінету Міністрів України від 12.05.07 № 710* та всі нормативні акти, прийняті на виконання цієї постанови. З урахуванням вищеведеного важко визнати ефективно функціонуючим Порядок,

якщо чинність його обмежена одним роком. У зв'язку з цим доцільно визначити на законодавчому рівні особливості процедури підготовки до відчуження та відчуження земельних ділянок державної власності, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації.

Досі не вирішено також питання видачі ліцензії на проведення земельних аукціонів. Так, у частині третій статті 137 Земельного кодексу України зазначено, що проведення земельних торгів здійснює юридична особа, яка має дозвіл (ліцензію) на проведення земельних торгів, на підставі договору з органом приватизації. Та для того щоб одержати таку ліцензію, відповідно до Закону України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» заінтересована особа повинна відповідати затвердженим умовам проведення такої діяльності, а ліцензійні умови дотепер не затверджені. Водночас не визначений орган, уповноважений видавати ліцензії на цей вид діяльності.

Не дуже вдале рішення щодо продажу всіх без винятку об'єктів разом із земельною ділянкою. Не в усіх випадках за рахунок земельної ділянки можна підвищити попит на об'єкт приватизації. Особливо це стосується земельних ділянок, розташованих далеко за межами міста або на території підприємства. Крім того, недостатньо врегульовано дію норм Порядку щодо продажу об'єктів незавершеного будівництва разом із земельною ділянкою. Якщо відповідно до пункту 38 Порядку об'єкти, які

згідно з Державною програмою приватизації належать до груп А, Ж, можуть бути запропоновані до приватизації без земельної ділянки, на якій розташовані, то продаж об'єктів групи Д без земельної ділянки Порядком не передбачається. Проте окремі об'єкти незавершеного будівництва пропонувалися до продажу під добудову (без земельної ділянки), але з об'єктивних причин не були приватизовані: втратили комерційну привабливість, оскільки застаріли морально й фізично. Зараз такі об'єкти підлягають приватизації шляхом продажу під розбирання. Таким чином, у разі невирішення вищезазначених проблем підготовка до продажу об'єктів разом із земельною ділянкою призведе до невиправданих витрат.

На завершення зауважимо, що вдосконалення законодавства з даного питання стане одним з вагомих факторів поліпшення інвестиційного клімату в Україні та підвищення привабливості об'єктів приватизації. Наділення державних органів приватизації повноваженнями щодо розпорядження та продажу земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти, що підлягають приватизації, буде поштовхом для розвитку ринку таких земель. Цей напрям діяльності сприятиме забезпеченню подальшого розвитку процесів реформування державного сектору економіки, а також виконання завдань з надходження коштів до Державного бюджету України.

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2007, № 7, с. 31 – 35. – Прим. ред.

УДК 338.242.4.025.88

Нормативно-правова база з питань реформування міжгосподарських підприємств, які за класифікацією, наведеною у Державній програмі приватизації, належать до об'єктів групи Е, є найменш досконалою порівняно з тією, що стосується інших груп, насамперед через відсутність відповідного профільного закону

З досвіду передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств

Валерій ЙОВЕНКО

Основні нормативні документи, які визначають процес реформування зазначеної групи об'єктів, – це підзаконні правові акти, прийняті Фондом державного майна України (далі – Фонд).

Так, одним із перших було розроблено Положення про приватизацію державних часток (паїв, акцій) у майні міжгосподарських підприємств, затверджене наказом Фонду від 07.02.96 № 124 на виконання наказу Фонду від 29.11.95 № 1458 «Про першочергові заходи щодо реалізації Програми діяльності Кабінету Міністрів України на 1995 – 1996 роки». Згодом було розроблено і затверджено наказом Фонду від 21.06.96 № 714 Порядок визначення часток (паїв, акцій), що належать державі у майні міжгосподарських підприємств. Ці документи були чинними до вересня 2000 року, однак у цей період – період масової приватизації пріоритетним було реформування інших груп об'єктів, тому фактично ними мало користувалися.

Як і попередні, Державна програма приватизації на 2000 – 2002 роки дуже стисло, майже схематично визначила завдання з передприватизаційної підготовки та приватизації об'єктів групи Е та приблизний порядок проведення відповідних процедур. Тому Фондом було розроблено та прийнято ряд документів, які більш детально регламентували цей процес:

Положення про порядок здійснення підготовки до приватизації та продажу часток (паїв, акцій), що належать державі в майні підприємств з іноземними інвестиціями та господарських товариств (затверджено наказом Фонду від 16.06.99 № 1138);

15

Положення про передприватизаційну підготовку підприємств, у статутних фондах яких є державна частка (затверджено наказом Фонду від 14.08.2000 № 1691);

Порядок визначення часток, що належать державі в статутних фондах підприємств, створених за участю недержавних суб'єктів господарювання (затверджено наказом Фонду від 30.08.2000 № 1800);

Положення про порядок приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі в майні міжгосподарських підприємств та в статутних фондах, створених на їх базі господарських товариств (затверджено спільним наказом Фонду та Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 15.09.2000 № 1935/4911).

Зазначені документи визначають такий узагальнений алгоритм передприватизаційної підготовки міжгосподарських підприємств:

- 1) визначення розміру державної частки;
- 2) визначення складу інших засновників;
- 3) організаційне оформлення цієї частки, тобто внесення відповідних змін до статутних документів;
- 4) приватизація державної частки.

Залежно від організаційно-правової форми підприємства здійснення приватизації державної частки можливе або шляхом викупу її співзасновниками у випадку створення товариства з обмеженою відповідальністю чи закритого акціонерного товариства, або через продаж на конкурентних засадах у випадку створення відкритого акціонерного товариства чи в разі відмови за-

сновників скористатися правом викупу.

Ці процедури, зокрема, регулюються Законом України «Про формування конкурентних засад у процесі приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі у майні юридичних осіб» від 12.01.05 № 2319-IV та Порядком проведення конкурсів з продажу акцій (часток, паїв), що належать державі у майні юридичних осіб, затвердженим наказом Фонду від 05.10.05 № 2694.

Регіональне відділення Фонду по Чернігівській області (далі – регіональне відділення) опікується передприватизаційною підготовкою підприємств групи Е з 2000 року.

Найбільш знаковою для регіонального відділення стала робота з визначення, організаційного оформлення та продажу державної частки в майні Новгород-Сіверського заводу будівельних матеріалів.

Це невелике підприємство розташоване поряд з потужним родовищем вапна, що є основою для виробництва тонкодисперсної крейди, якої в 90-х роках минулого сторіччя та на початку 2000-х років гостро потребувала вітчизняна хімічна промисловість і яка була того часу позицією так званого «критичного імпорту» (так, щороку крейди ввозили в Україну на суму близько 10 млрд грн.).

Аби задіяти безцінний природний ресурс і налагодити виробництво крейди, були потрібні чималі кошти. Як інвестор виступила держава. Згідно з дорученням Президента України Кабінет Міністрів України постановою від 22.08.2000 № 1323 передбачив у переліку будов (об'єктів), що фінансуються у 2000 році за рахунок державних централізо-

ваних капітальних вкладень, реконструкцію цеху з виробництва технічних крейд «Новгород-Сіверське заводоуправління будівельних матеріалів» (з метою заміни критичного імпорту).

Цією постановою було встановлено, що виділення коштів на фінансування державних капітальних вкладень підприємствам, установам і організаціям недержавної форми власності, що здійснюють будівництво (реконструкцію) будов (об'єктів) виробничого призначення, провадиться шляхом укладення ними в установленому законодавством порядку кредитного договору або договору про передачу ними у державну власність еквівалентних передбаченим коштам акцій (часток, паїв) у їх статутному фонді.

Після проведеного в 1993 році реформування заводоуправління мало статус колективного підприємства. У листопаді 2000 року відбувся ще один етап його трансформації – підприємство було реорганізовано в закрите акціонерне товариство (ЗАТ) «Новгород-Сіверський завод будівельних матеріалів».

На підставі Тимчасового положення про порядок передачі у державну власність частки (паїв, акцій) статутного фонду суб'єктів недержавної форми власності у разі отримання ними відповідних обсягів бюджетних капітальних вкладень (затвердженого спільним наказом Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Фонду, Державного комітету України з питань розвитку підприємництва від 02.04.99 № 49/104/596/12) та згідно з наказом Фонду від 28.11.2000 наприкінці 2000 року регіональне відділення (яке від імені держави виступило в ролі

інвестора) уклало із ЗАТ «Новгород-Сіверський завод будівельних матеріалів» договір про передачу в державну власність суб'єктом недержавної форми власності частки (паїв, акцій) свого статутного фонду при отриманні ним бюджетних капітальних вкладень.

За цим договором товариство зобов'язалося на основі внесення конкретно визначеного обсягу державних капіталовкладень передати регіональному відділенню відповідну частку статутного фонду шляхом випуску акцій додаткової емісії (36,72 відсотка статутного фонду).

Успішна реалізація цього інвестиційного проекту надала вигоди як державі (котра змогла заощадити на імпорті потрібної сировини чималі кошти), так і самому підприємству.

Після введення в експлуатацію нового цеху технічних крейд завод дістав змогу працювати в цілодобовому режимі, випускаючи щороку 20 тонн української продукції. Упродовж останніх 5 років на заводі щороку майже на третину збільшуються загальні обсяги виробництва. Отже, вирішується і низка соціальних питань, що теж є важливими для населення невеликого прикордонного містечка.

Відповідно до Положення про порядок приватизації акцій (часток, паїв), що належать державі в майні міжгосподарських підприємств та в статутних фондах створених на їх базі господарських товариств, після освоєння державних капіталовкладень державна частка у статутному фонді ЗАТ «Новгород-Сіверський завод будівельних матеріалів» була підготовлена до продажу і приватизована у 2006 році шляхом викупу.

Як і в кожній новій справі, в цій непростій роботі, яка тривала не один рік, регіональне відділення разом з підприємством, іншими органами державної влади не лише долало проблеми і знаходило оптимальні рішення, а й здобувало досвід для подальшої системної роботи з реформування об'єктів групи Е.

Актуалізували цю роботу також доручення Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації від 24.10.03 та Кабінету Міністрів України від 30.10.03, а також відповідні листи Фонду, які стосувалися проведення інвентаризації майна об'єктів міжгосподарської власності спільно з обласними державними адміністраціями та обласними представницькими органами сільськогосподарських підприємств.

Регіональне відділення здійснило чималу організаційну роботу спільно з головним управлінням агропромислового розвитку обласної державної адміністрації та обласним управлінням статистики щодо виявлення та уточнення переліку міжгосподарських підприємств області.

На початковому етапі цей перелік налічував понад 70 підприємств, з них: райагробудів – 8, райкомунгоспів – 13, райагропроменерго – 15, комбикормових заводів – 3, міжгосподарських санаторіїв та оздоровчих таборів – 6, а також інші об'єкти міжгосподарської власності.

Наказом регіонального відділення від 28.11.2000 № 618 було затверджено склади перших комісій з визначення державної частки в майні 15 районних міжгосподарських комбінатів, у які, за інформацією, наданою у 2000 році обласним виробничим об'єднанням «Облсількомунгосп», у

різні роки здійснювалися державні капітальні вкладення.

Кожне з цих та інших підприємств з переліку потребувало копійки роботи зі встановлення фактичних даних щодо обсягу державних капітальних вкладень. До таких згідно зі згаданими вище нормативними документами належать державні внески, які були здійснені:

центральними та місцевими органами виконавчої влади за рахунок коштів державного, Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів;

державними підприємствами й установами за рахунок власних коштів;

унаслідок злиття за рішенням органів виконавчої влади цілих майнових комплексів державних підприємств та підприємств інших форм власності або окремих структурних підрозділів таких підприємств;

шляхом безоплатної передачі на баланс недержавних підприємств державного майна тощо.

Для встановлення зазначеної інформації регіональне відділення не лише розсилає листи на кожне з підприємств, до відповідних міжгосподарських обласних об'єднань, органів виконавчої влади, інших установ. З метою пошуку та отримання підтверджених документів щодо виділення державних капітальних вкладень також було здійснено спільну роботу з центральним обласним архівом області, архівами обласної та районних адміністрацій. У результаті були отримані довідки про введення потужностей, освоєння капітальних вкладень та фінансування об'єктів, споруджених за Чорнобильською будівельною програмою, починаючи з 1993 року, звіти про введення в дію об'єктів, основних фондів і

використання капітальних вкладень (форма 2-кб), звіти про виконання завдань капітального будівництва з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС (форма 2-кб (Чорнобиль).

Ці документи підтверджують виділення та освоєння державних капітальних вкладень, зокрема на будівництво конкретних об'єктів виробничого призначення, автомобільних шляхів, житлових будинків, лікарень тощо.

Станом на 01.01.08 відповідно до наказу Фонду від 03.11.05 № 2921 (зі змінами, внесеними наказом Фонду від 29.01.07 № 141) проведено відповідну роботу стосовно 27 міжгосподарських підприємств Чернігівської області. Так, у майні восьми з них встановлено наявність державних часток, п'яти – наявність затверджено рішеннями відповідних комісій. Стосовно 15 підприємств зафіксована відсутність державних часток, решта підприємств ліквідовані або перебувають на стадії банкрутства.

У 2008 році перелік об'єктів міжгосподарської власності, щодо яких регіональним відділенням розпочато роботу з визначення державних часток, поповнився ще 20 об'єктами. У ході попереднього опрацювання переліку міжгосподарських підприємств області було встановлено, що частина з них є реформованою поза межами приватизаційного законодавства, що значно ускладнює виявлення наявних державних капітальних вкладень.

Під час роботи комісій з визначення частки держави в майні підприємств, створених за участю недержавних суб'єктів господарювання, часто доводиться

стикатися з низкою проблем.

Наприклад, формула, за якою здійснювалося (і здійснюється) перерахування частки держави, не враховує, що вартість основних засобів міжгосподарських підприємств у період гіперінфляції (1992 – 1996 роки) була проіндексована у 1992 році станом на 01.05.92, 1993 році – станом на 01.08.93, 1996 році – станом на 01.05.96. У зв'язку з цим внески держави, здійснені у першому та другому кварталах 1992 року, у першому, другому та третьому кварталах 1993 року, у першому та другому кварталах 1996 року значно перевищували балансову вартість майна підприємств.

За таких обставин недержавні засновники (переважно керівники підприємств), які здебільшого взагалі не хочуть визнавати наявність державної частки в майні підприємств (тим більше, якщо така сягає понад 50 відсотків), відмовляються підписувати акти розрахунків державної частки. Керівників, як правило, підтримують також відповідні районні державні адміністрації, представники яких входять до складу затверджених наказом регіонального відділення комісій з визначення державних часток. Унаслідок цього процес передприватизаційної підготовки суттєво гальмується, і таких прикладів існує в області чимало.

Новий Порядок встановлення наявності та розміру корпоративних прав держави в майні міжгосподарських організацій, заснованих на змішаній формі власності, та підготовки їх до приватизації, затверджений наказом Фонду від 24.07.07 № 1229, не вирішив існуючих до цього проблемних питань.

Зокрема, не передбачено по-

рядок дій регіонального відділення у разі відмови членів комісії від подальшої співпраці щодо визнання в установчих документах підприємства наявної державної частки. Виходячи з того, що іншого нормативного акта, який унормовує порядок визначення частки держави у статутному капіталі підприємства, немає, унеможливується нормальна, конструктивна робота комісії. Спроби визначення та подальшого виділення державної частки в майні міжгосподарських підприємств у судовому порядку викликають сильну протидію з боку інших співзасновників і не дають позитивних результатів.

Під час розрахунку державної частки виникає питання щодо надання підприємством підтверджених документів, оскільки відповідних бухгалтерських документів за давністю років вже не існує, як і документів, які б надали змогу визначити недержавних засновників міжгосподарських підприємств.

Згідно з вимогами пункту 4.1.6 зазначеного порядку проведення робіт з визначення складу та розміру часток кожного з недержавних співзасновників підприємства до компетенції комісії з визначення державної частки не належить і здійснюється підприємством згідно з нормами Цивільного кодексу України. Порядок дій регіонального відділення у випадку ігнорування та непроведення підприємством таких робіт не передбачений у жодному документі.

Наприклад, усі райсількомунгоспи області рішення щодо цих питань приймають з огляду на позицію об'єднання «Облсількомунгосп», яке, у свою чергу,

зважає на думку Українського об'єднання сільського комунального господарства «Укрсілко-мунгосп», що суттєво ускладнює співпрацю регіонального відділення з підприємствами. Унаслідок цього регіональне відділення змушене обґрунтовувати правомірність своїх дій перед усіма названими суб'єктами господарювання і далеко не завжди отримує адекватну реакцію.

Так, вельми складною виявилася ситуація з міжгосподарськими санаторіями «Десна» в с. Ладинка Чернігівського району та «Остреч» Менського району, коли в особі Всеукраїнської спілки сільськогосподарських підприємств регіональне відділення зустрівало потужного опонента.

Так, рішенням комісії з визначення державної частки в майні санаторію «Десна», до складу якої, крім представників регіонального відділення, входили представники фінансового управління обласної державної адміністрації, управління агропромислового розвитку та управління економіки обласної державної адміністрації, Державної податкової адміністрації в Чернігівській області, голова обласного об'єднання «Чернігівськільгоспоздоровниця» та головний лікар зазначеного санаторію, державна частка була визначена і затверджена в розмірі 73,57 відсотка.

Проте Всеукраїнська спілка сільськогосподарських підприємств, яка вважає себе правонаступником одного із співзасновників цього закладу, у листі до регіонального відділення поставила під сумнів питання законності включення держави до складу засновників (або учасників) санаторію «Десна», наголосивши на необхідності су-

дового врегулювання ситуації, що склалася.

Ухвалою господарського суду області від 27.07.07 за позовом регіонального відділення про визнання права власності на частку в майні санаторію «Десна» було призначено судову економічну (бухгалтерську) експертизу, проведення якої доручалося Чернігівському відділенню Київського науково-дослідного інституту судових експертиз. Після кількомісячного зволікання експерти зробили висновок, однак проблеми це не розв'язало, оскільки відповідно до висновку було констатовано, що визначити розмір державної частки не видається можливим.

Ігноруючи інтереси держави, незважаючи на неодноразові звернення регіонального відділення до різних інстанцій з метою попередження дій, які можуть спричинити відчуження майна санаторію або прав на нього, зміни керівного складу тощо, Всеукраїнська спілка сільськогосподарських підприємств та обласна спілка сільгосппідприємств (правонаступник Чернігівської обласної ради колективних сільгосппідприємств) змінили керівництво санаторію і стали його фактичними власниками.

Для додаткового підтвердження наявності державних капітальних вкладень, які виділялися міжгосподарському санаторію «Десна», регіональне відділення зверталось до Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, але предметної підтримки та допомоги не дістало.

У ході судової справи регіональне відділення з особливою гостротою відчуло відсутність

профільного закону, який би дав змогу чітко визначати та захищати внески держави незалежно від того, якими угодами регулювалося відповідне фінансування. За відсутності такого закону опоненти, апелюючи до норм Цивільного кодексу України, іншим чином трактують наявність державних внесків.

Унаслідок цього рішенням господарського суду області від 02.06.08 регіональному відділенню відмовлено в позові щодо визнання права власності держави на частку в майні санаторію «Десна». Це рішення оскаржується зараз у суді вищої інстанції, однак недосконалість існуючої нормативної бази, а саме відсутність профільного закону, не дає оптимістичних сподівань щодо можливості відстоювання прав держави в цьому майновому спорі.

Отже, щоб захистити інтереси держави, зрушити та опрацювати чималий пласт її майнових прав, потрібна системна та узгоджена робота багатьох органів, яка може бути зініційована, наприклад, Указом Президента України або постановою Кабінету Міністрів України, відповідно до яких усім заінтересованим міністерствам і відомствам має бути доручено проведення інвентаризації внесків держави, зроблених у майно підприємств і організацій, заснованих на змішаній формі власності, з тим, щоб згодом за участю Фонду узагальнити отримані дані у зведеному реєстрі таких внесків.

Отже, дії вищих органів влади мають бути злагодженими та оперативними, сприяти захисту державних інтересів.

Володимир ФАДЕЄВ

Проблеми захисту прав громадян – мешканців гуртожитків

С вого часу – за радянських часів – чимало житлових будинків використовувалися як тимчасове житло, при цьому таким будинкам надавали статусу гуртожитків. Підприємства, установи та організації з метою поліпшення житлових умов своїх працівників будували нове житло, а вивільнені кімнати в гуртожитках передавали для тимчасового проживання іншим громадянам.

Сама потреба будівництва гуртожитків була зумовлена насамперед неможливістю забезпечення всіх громадян, які потребували житла, окремими квартирами. Тому постановою Ради Міністрів УРСР і Української республіканської ради професійних спілок від 30.09.81 № 496 «Про використання житлових будинків для малосімейних для тимчасового забезпечення жилими приміщеннями малих сімей» було визнано за доцільне використання таких гуртожитків у разі потреби як сімейних. З часом значна кількість гуртожитків утратила первісну специфіку тимчасового житла – нині у багатьох з них проживають родини, позбавлені як реальних можливостей для поліпшення житлових умов, так і права на приватизацію житлової площі, яку вони займають.

У 90-х роках минулого століття, коли в країні відбувалася масова приватизація підприємств, до їх статутних фондів увійшло багато гуртожитків, вартість яких було включено до вартості цілісних майнових комплексів. Незважаючи на

те що у разі приватизації державного підприємства доцільним було б обов'язкове передання житлового фонду в комунальну власність, саме відсутність законодавчої норми щодо обов'язкового передання гуртожитків призвела до того, що велика кількість мешканців гуртожитків фактично була позбавлена права на житло новими власниками приватизованих підприємств. Громадянам, які десятиріччями мешкали в гуртожитках та перебували або досі перебувають у трудових відносинах з підприємством, якому цей гуртожиток належав, нові власники, погрожуючи виселенням, пропонують викупати зайняті ними кімнати (звичайно, за ринковими цінами). Це є прямим порушенням конституційного права на житло мешканців гуртожитків.

З прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законів України з питань забезпечення захисту житлових прав громадян, які проживають в гуртожитках» від 03.03.05 № 2453-IV на законодавчому рівні було визначено статус гуртожитків як об'єктів державного житлового фонду, на які не поши-

Реалізація конституційного права на житло громадян, які мешкають у гуртожитках, стала проблемою загальнонаціонального масштабу.

рюється дія Закону України «Про приватизацію державного майна» від 04.03.92 № 2163-XII (зі змінами та доповненнями).

Принципова позиція Фонду державного майна України (далі – Фонд) – права мешканців гуртожитків потрібно захищати. Так, усім регіональним відділенням Фонду та Голові Фонду майна Автономної Республіки Крим було доручено розглянути можливість визнання у судах позовів мешканців гуртожитків із подальшим виключенням вартості гуртожитків із вартості статутних фондів підприємств та переданням їх у комунальну власність. У судових процесах Фонд визнає помилковими свої ж рішення про включення гуртожитків до статутних фондів господарських товариств. У результаті суди визнають недійсними ці рішення, що дає змогу повернути мешканцям гуртожитків право на житло.

Саме за сприяння Фонду у вересні 2007 року було утворено всеукраїнську громадську спілку захисту конституційних прав цієї категорії громадян, мета якої – координувати дії мешканців гуртожитків та Фонду, налагодити постійний обмін інформацією, оперативно реагувати на проблемні питання. Так, Голова Фонду Валентина Семенюк-Самсоненко наполягає на тому, щоб питання прийняття рішення про виключення вартості гуртожитків із вартості статутних фондів товариств, в яких державі належить 100 відсотків акцій, в найкоротші строки розглядали органи приватизації. Крім того, потрібно ініціювати загальні збори акціонерів господарських товариств, в яких державі належить більш як 25 відсотків акцій, з метою розгляду питання про виключення вартості гуртожитків із вартості статутних фондів цих товариств.

Не останньою в цій справі є і позиція самих мешканців гуртожитків, їх готовність відстоювати свої права в суді. І сьогодні з боку Фонду та його регіональних відділень їм гарантована цілковита підтримка.

Відповідна судова практика напрацьована і в Регіональному відділенні Фонду по Сумській області (далі – регіональне відділення).

Наприклад, регіональним відділенням було ініційовано перевірку органами прокуратури Ковпаківського району м. Суми та подання судового позову до ВАТ «Сумське АТП 15927» про виключення гуртожитку по вул. Декабристів, 76, у Сумах із статутного фонду підприємства.

У ході розгляду справи регіональне відділення зайняло принципову позицію: гуртожиток як об'єкт державного житлового фонду не підлягає приватизації, а передання його до статутного фонду підприємства порушує права та інтереси його мешканців.

Проте господарський суд Сумської області в задоволенні позову відмовив з посиланням на скінчення строку позовної давності. Апеляційна інстанція залишила зазначене рішення без змін. Лише в касаційному порядку рішення і постанови судів першої та апеляційної інстанцій були скасовані, а справу передано на новий розгляд. Зазначимо, що ситуацію ускладнив продаж значної частини гуртожитку іншому власнику. Зараз триває апеляційний перегляд рішення, яким задоволено позов прокурора.

Іншим прикладом судової практики регіонального відділення є розгляд справи за позовом ВАТ «SELMІ» до КП «Сумське міське бюро технічної інвентаризації» про визнання права власності на гуртожитки. До участі у справі як треті особи були залучені Фонд та регіональне відділення. У свою чергу, Фонд як третя особа, яка заявляє самостійні вимоги, подав позов про визнання права власності за державою на спірні гуртожитки. Зараз розгляд справи триває.

Нещодавно в обласному центрі сталася конфліктна ситуація стосовно гуртожитку «Висотник» по вул. Шишкарівській, 11. Раніше гуртожиток належав спеціалізованому будівельно-монтажному управлінню ССУ-41, що входило до тресту «Харківстальконструкція», який у 2002 році був готовий передати гуртожиток на баланс Сумської міської ради, однак водночас продав частину гуртожитку фізичній особі. Зараз власник вимагає від мешканців гуртожитку викупити приміщення, в яких вони проживають. Відкрито провадження у справі щодо визнання недійсним договору купівлі-продажу за позовом прокурора Зарічного району м. Суми в інтересах мешканців гуртожитку. Розгляд справи триває.

У Сумській області з початку приватизації налічувалося 138 гуртожитків, що не ввійшли до статутних фондів приватизованих підприємств, щодо яких регіональне відділення уже прийняло 109 управлінських рішень. Триває робота з передання решти 29 гуртожитків у комунальну власність. Гальмує цей процес позиція органів місцевого самоврядування, які зволікають з прийняттям гуртожитків, посиляючись на відсутність у місцевих бюджетах коштів на їх утримання та ремонт.

У цих умовах постала нагальна потреба внесення змін та доповнень до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» від 19.06.92 № 2482-ХІІ, які б регулювали такі питання, як приватизація кімнат у гуртожитках, реконструкція їх під будинки готельного типу або будинки для малосімейних з пріоритетним правом на приватизацію цього житла після реконструкції тими громадянами, які згідно з чинним законодавством не можуть бути виселені без надання їм іншого житла, тощо.

Отже, як бачимо, процес захисту прав мешканців гуртожитків складний, викликає чимало конфліктних ситуацій і непорозумінь, однак позиція регіонального відділення, як і Фонду, була і залишається однозначною – ця проблема потребує обов'язкового вирішення.

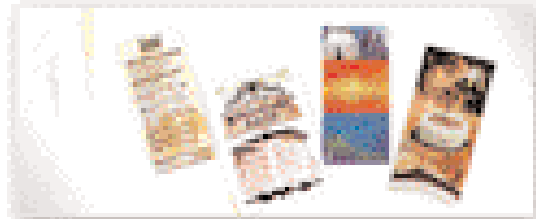
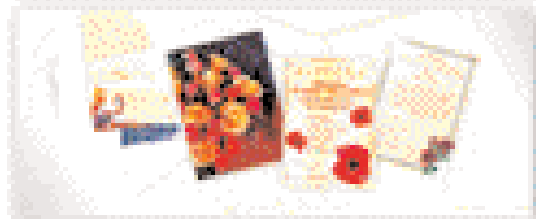
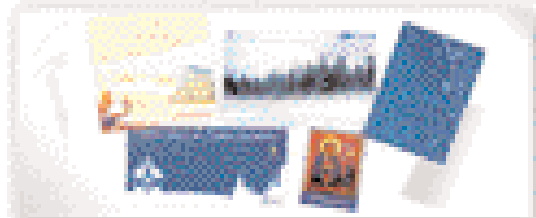
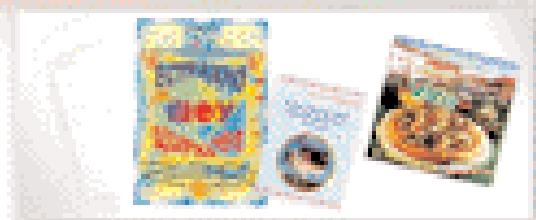

Як друкували й друкують в Острозі

Зі зміною власника підприємства для його працівників настає важкий період очікування, а інколи навіть страху. І в цьому разі питання заробітної плати та соціального захисту не завжди виходять на перший план – насамперед люди гадають, чи не віддадуть верстати на металобрухт, чи не поставлять хрест на улюбленій справі, якій вони присвятили все життя...

Друкарів у десятому поколінні з Острога, що на Рівненщині, ця проблема, на щастя, обминула. Повернути давню славу для нового власника, як і для працівників ТОВ «Острозька друкарня», виявилось справою честі

У невеличкому приміщенні сучасної «Острозької друкарні» усе нагадує про історичну велич стародавнього міста. Тут і старовинні світлини, і картини, і стара карта Речі Посполитої..., і навіть створена за теперішніх часів статуетка князя Острозького немов би закликають: «Зазирайте у прекрасне минуле і створюйте ще прекрасніше майбутнє.»

Протягом багатьох століть інтерес до історії Острога незмінно великий. З давніх-давен місто згадується в літописах, його оспівують поети і письменники, вивчають історики-краєзнавці. Недаремно на зламі XVI – XVII століть Острог називали «Волинськими Афінами». За 34 роки свого існування найперша тоді постійна друкарня на українській землі надрукувала 29 книг загальним накладом 3 тисячі примірників. Серед них перший український підручник – «Буквар – для початку «наученія дьтского», перший календар нашої держави. В Острозі вийшла друком перша поетична збірка, звідси дійшло до сьогоднішня нетлінне Пересопницьке Євангеліє. А неповторна Острозька Біблія по праву вважається шедевром і найвидатнішим поліграфічним витвором Івана Федорова. Це перше повне видання Біблії в перекладі староукраїнською мовою. У процесі його підготовки були зібрані всі церковнослов'янські та грецькі канонізовані тексти Біблії з монастирів усього православного Сходу, над якими працювали сімдесят два перекладачі.

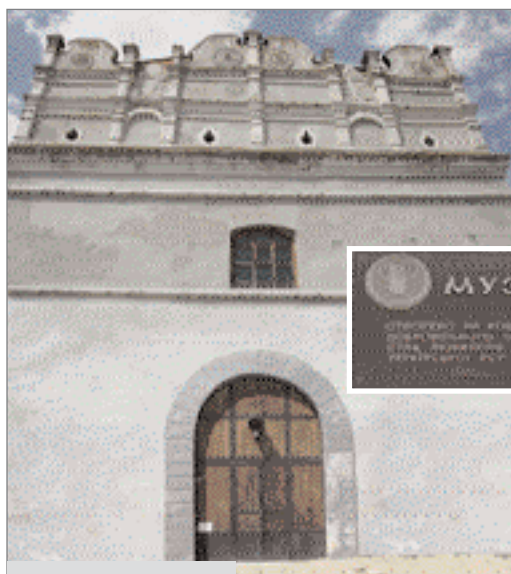
Відтоді в місті не переставали «друкувати». Закохані у друкарську справу острожани передавали свою май-

Сучасний вигляд Острозької друкарні

стерність від покоління до покоління, працюючи чи то в монастирських, чи єврейських «папірнях». І нині їх друкарня знову, як і колись, іменується «Острозькою». «Це вже не просто назва – це величезна відповідальність», – стверджують працівники друкарні.

Створена радянською владою в повоєнні роки районна друкарня, певно, й сьогодні продовжувала б тихо і мирно виконувати п'ятирічні плани. Утім зі зміною державного устрою змінилась і налагоджена роками схема роботи друкарні. Аби утриматися на плаву, витримати жорстку конкуренцію, потрібен був інвестор. За реконструкцію будівлі друкарні та впровадження прогресивних технологій друкування взялося спільне українсько-чеське підприємство ТОВ «PST Україна». Найперше – технічно переозброїли виробництво. Зокрема, встановили нове поліграфічне обладнання (машини офсетного друку, паперорізальні, надсучасне обладнання для виготовлення друкарських офсетних форм, перфораційно-бігувальний верстат, високопродуктивну дртошвейну машину), організували цех післядрукарської обробки продукції, встановили позолотний прес гарячого тиснення. Упровадження нових технологій дало можливість не лише зберегти трудовий колектив друкарні, а й створити нові робочі місця для робітників таких професій, як художники-дизайнери, фахівці

Музей книги

Національний університет «Острозька Академія»

комп'ютерної графіки, копіювальники друкарських форм, машиністи різальних машин, друкарі плоского та високого друку.

Водночас зауважимо, що жодні високі технології не замінять людського досвіду. Адже окремі замовлення (скажімо, тиснення позолотою, палітурні роботи) потребують кваліфікованої ручної праці. І щоб виконати їх вчасно та якісно, потрібні досвідчені знавці своєї справи. В Острозі такі «ветерани друкарства» є, і всі вони залюбки передають досвід молодим друкарям. У свою чергу, молодий колектив (середній вік працівників друкарні – тридцять років) завзято розв'язує поставлене перед ними завдання – відродити друкарські традиції на Острозькій землі. За короткий термін підприємство було внесено до державного реєстру видавців та виготівників поліграфічної продукції. Крім того, з упровадженням повнокольорового друку вдалося швидко освоїти виготовлення нових для друкарні видів продукції: журналів, газет, брошур, книг, буклетів, видань релігійної тематики.

«Найскладніше – знаходити замовлення з великими тиражами», – розповідає **директор ТОВ «Острозька друкарня» Ю. С. САНДАРА**. Водночас він не нарікає на нестачу клієнтів і вважає, що першокласний майстер ніколи не залишиться без роботи. «Головне – висока оцінка праці», – наголошує Юрій Сергійович, демонструючи численні нагороди і подяки. Нині продукція сучасної друкарні Острога є серед експонатів одного з нечисленних в Україні місцевого Музею книги та друкарства. Це свідчить про високі досягнення острозьких друкарів, адже мало хто з видавничих та поліграфічних підприємств України може похвалитися тим, що його продукція представлена в музеї поряд з рідкісними оригіналами та муляжами стародруків.

Підготувала **Світлана АРТЕМЯК**

Оренда державного майна на Кіровоградщині

Геннадій ТУРСЬКИЙ

Питаннями оренди в Регіональному відділенні ФДМУ по Кіровоградській області (далі – регіональне відділення) опікується відділ орендних відносин, оцінки майна та роботи з оцінювачами. Станом на 01.07.08 регіональне відділення є орендодавцем за 248 договорами оренди та за 15 договорами оренди надано дозвіл підприємствам і установам виступати орендодавцями майна, яке перебуває у них на балансах. Упродовж останніх років спостерігається тенденція зростання обсягів надходжень від оренди державного майна до Державного бюджету України. Так, у 2004 році сума надходжень становила 1 604,4 тис. грн., а вже у 2007 році – 5 225,4 тис. грн. Планове завдання з надходження коштів від оренди державного майна, доведене Фондом державного майна України до регіонального відділення, у 2008 році становить 6 500,0 тис. грн. Оскільки планові завдання з надходження коштів регіональне відділення виконало у 2004 році на 401 %, а у 2007 році на 348 %, то можна очікувати перевиконання запланованих обсягів грошових надходжень й у поточному році.

Щорічне збільшення обсягів надходжень орендної плати забезпечили такі об'єктивні чинники:

приведення орендних ставок до ринкового рівня та перегляд укладених договорів оренди відповідно до вимог статті 118 Закону

27

України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» від 19.12.06 № 489-V;

здійснення передання майна в оренду на конкурсних засадах;

посилення роботи щодо ліквідації заборгованості з орендної плати;

виявлення договорів оренди, укладених підприємствами та установами з порушенням чинного законодавства, приведення їх у відповідність із законодавством та спрямування надходжень від оренди до Державного бюджету України;

створення реєстру державного майна, переданого в оренду, шляхом запровадження інформаційно-пошукової системи «Етап-Оренда».

Упродовж 2007 року та першого півріччя 2008 року регіональним відділенням був проведений 41 конкурс на право оренди державного майна. Однак здебільшого (майже у 95 % випадків) на участь у конкурсі надходить одна заява, тому очікувати на суттєве збільшення розміру орендної плати не слід, до того ж сама процедура укладення договорів оренди на конкурсних засадах потребує багато часу.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 10.04.92 № 2269-XII (зі змінами та доповненнями) та пункту 5 Порядку проведення конкурсу на право оренди державного майна, затвердженого наказом ФДМУ від 13.10.04 № 2149, передбачено отримання від органу, уповноваженого управляти державним майном, дозволу на

передання нерухомого майна в оренду, висновків щодо незаборони оренди об'єкта, умов договору оренди та кандидатур до складу конкурсної комісії. У зв'язку з тим що органи, уповноважені управляти державним майном, не дотримуються передбаченого законодавством 15-денного строку, протягом якого вони мають надати орендодавцю висновки щодо оренди відповідного майна, строк укладення договорів порушується, звіти про незалежну оцінку майна втрачають чинність, а Державний бюджет України недоотримує коштів, що надходять від оренди.

У регіональному відділенні утворено робочу групу з аналізу ефективності використання орендованого державного майна, контролю за своєчасністю та повнотою надходження орендної плати до Державного бюджету України, до складу якої, крім працівників регіонального відділення, входять і працівники правоохоронних органів. Робоча група здійснює перевірки державних підприємств і установ з метою виявлення наявності договорів оренди, укладених з порушенням чинного законодавства, приведення їх у відповідність із законодавством та спрямування належних за цими договорами коштів до Державного бюджету України.

Запровадження інформаційно-пошукової системи «Етап-Оренда» в регіональному відділенні дало змогу посилити контроль за своєчасним і повним надходженням коштів від орен-

ди до Державного бюджету України.

Працівники регіонального відділення постійно провадять роботу щодо перевірки виконання умов договорів оренди. У разі порушення умов договорів здійснюється подальша умов договорів претензійно-позовна робота. Переважно орендарі виконують умови договорів оренди, проте деякі з них своєчасно не сплачують орендну плату та не переукладають договори страхування. До таких порушників вживають відповідних заходів правового характеру.

Показовою в практиці регіонального відділення є справа стосовно передання в оренду структурних підрозділів Державної холдингової компанії (ДХК) «Олександріявугілля», які спеціалізуються на видобутку бурого вугілля. У зв'язку з тим що ДХК «Олександріявугілля» останніми роками працювала збитково, постійно зменшувалися обсяги виробництва, своєчасно не сплачувалася заробітна плата працівникам підприємств тощо, Міністерство палива та енергетики України було змушене порушити питання щодо передання певних структурних підрозділів в оренду. Зазначені підрозділи – вугледобувні підприємства були передані в оренду двом орендарям – ЗАТ «Енерговугілля» та ТОВ ІВК «Експлерент». З кожним з орендарів регіональне відділення уклало договори оренди. Орендарем за пропозицією Міністерства палива та енергетики України були розроблені та погоджені інвестиційні проекти, які, зокрема,

передбачали здійснення інвестицій у розвиток підприємств як з боку орендарів, так і з боку держави. На початку орендних відносин орендарі намагалися вивести підприємства з кризового стану, однак брак коштів не дав змоги виконати інвестиційні зобов'язання в повному обсязі, а з боку держави інвестиції не здійснювалися. Орган, уповноважений управляти відповідним майном, після укладення договорів практично відсторонився від вирішення проблемних питань, які виникали під час оренди цих підприємств. У зв'язку з невиконанням орендарями своїх договірних зобов'язань (а саме несплатою орендної плати) регіональне відділення розпочало позовну роботу щодо розірвання договорів оренди та повернення орендованого майна у власність держави. Таким чином, щоб розірвати договори оренди з ТОВ ІВОК «Експлерент» та повернути орендоване майно, регіональному відділенню знадобилося три роки. За цей час орендар не сплачував орендної плати, загальна сума боргу нині становить 1 934,3 тис. грн. Не сплачувалася заробітна плата працівникам підприємств, а майно фактично розграбовувалося. При цьому орган управління як третя особа участі у судових засіданнях не брав та чинив перешкоди під час здійснення процедури повернення майна.

Незважаючи на постійне вдосконалення правового аспекту врегулювання орендних відносин, практика роботи регіональ-

ного відділення переконує, що не всі питання оренди достатньо врегульовані на законодавчому рівні.

По-перше, потрібно спростити процедуру передання державного майна в оренду. **Видається доцільним, аби погодження передання державного майна в оренду органом, уповноваженим управляти цим майном, відбувалося лише у разі передання в оренду цілісних майнових комплексів, їх структурних підрозділів та нежитлових приміщень площею більш як 50 м². Водночас саме погодження передання має забезпечувати балансоутримувач цього майна.** Це набагато скоротить строк укладення договорів оренди.

По-друге, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2008 рік та про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 28.12.07 № 107-VI передбачено надання в оренду державного майна виключно на конкурсних засадах. Ця процедура також потребує багато часу, як правило, у більшості випадків на участь у конкурсі надходить одна заява і конкурс фактично не відбувається, тому **доцільно було б установити межі площ об'єктів, які обов'язково мають передаватися в оренду на конкурсних засадах, в інших випадках – здавати майно в оренду на загальних засадах.**

По-третє, після прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 29.06.04 № 1905-IV

значно зменшилася фактична кількість об'єктів, які можна надавати в оренду, отже, значно зменшиться і сума надходжень до Державного бюджету України у вигляді орендної плати.

По-четверте, хоча наказом ФДМУ від 29.06.05 № 1821 «Про запровадження мінімального терміну дії договорів оренди державного майна», передбачено встановлення мінімального строку дії договорів оренди державного майна не менш як три роки за умови, що орендар не пропонує менший строк, однак часто органи управління державним майном визначають строк дії договорів від 3 до 11 місяців. Це негативно впливає на позицію орендаря стосовно поліпшення та збереження орендованого майна, підвищення ефективності його використання тощо.

Законодавче врегулювання зазначених вище проблем дасть змогу значно удосконалити управління державним майном, яке передається в оренду.

*З ім'ям **Володимира КОБЕРСЬКОГО** пов'язують успіхи найбільшого текстильного підприємства Рівненщини. Присвятивши Рівненській фабриці нетканих матеріалів понад 30 років життя, Володимир Максимович не лише сягнув професійних і кар'єрних вершин. Він був і залишається генератором багатьох ідей, які дають змогу підприємству успішно розвиватися – досягнення рівненської «нетканки» відзначають не лише в Україні, а й за її межами.*

Він також переконаний, що важливо не те, хто володіє підприємством – держава чи приватна структура, важлива ефективність управління. Генеральний директор ВАТ «Рівненська фабрика нетканих матеріалів», заслужений працівник промисловості України Володимир Коберський охоче розповідає про те, чого вже вдалося досягти і що – у його найближчих планах.

***Невтомний
генератор ідей***

Особова справа

Ще з дитинства Володимир Коберський відзначався жвавим характером. Пригадує, що справлятися з його хлопчачими витівками доводилося батькові – тому саме його і називає своїм найпершим учителем. Захоплювався спортом і книжками. А улюблені шкільні предмети – фізика та математика – стали у пригоді в студентські роки. На загальнотехнічний факультет Українського інституту інженерів водного господарства Володимир вступив у 1963 році після невдалої спроби стати одним із курсантів Чернігівського льотного училища (присвятити себе авіації було заповітною мрією дитинства). Закінчував здобувати вищу освіту він вже у столичному інженерно-будівельному інституті. До приходу на фабрику нетканих матеріалів дипломований інженер-будівельник працював на рівненському льонокомбінаті та на будівництві.

Життєве правило: *Поспішай, не поспішаючи.*

Робочий день: *Давно живу у ритмі жайворонка. Прокидаюся рано, лягаю пізно. Я звик багато працювати і мало відпочивати.*

Відпочинок: *Люблю активний відпочинок. Напевно, тому завжди надаю перевагу Карпатам.*

Спорт: *Скільки себе пам'ятаю, завжди займався якимось видом спорту. Утім зараз через брак часу лише плаваю. І не заради досягнення якогось результату, а для задоволення.*

Прийти на допомогу: *Двічі мені доводилося рятувати чиєсь життя...*

Кухня: *Сам готую рідко, але моє «коронне блюдо» – яєчня. А ще дуже люблю сало.*

Настільна книга: *«Кобзар» Т. Шевченка.*

– Володимире Максимовичу, як вдалося створити на базі звичайної радянської фабрики потужне підприємство, одне з найбільших в СНД, що займається розробленням та виробництвом нетканих матеріалів?

У 2000 році, коли загальними зборами акціонерів я був призначений на посаду генерального директора ВАТ, у цехах фабрики літали птахи, приміщення не опалювалися, а з виплати заробітної плати працівникам була майже річна заборгованість. Повністю відновити роботу підприємства після його повної зупинки, розв'язавши при цьому низку фінансових і соціальних проблем, вдалося лише через два роки. Насамперед завдяки нашим найбільшим акціонерам – ТОВ Компанії «Пульсар і К^о» та В. Корягіну. Ми розуміли, що попит на неткані матеріали зростає, а тому найперше, що зробили, – змінили асортимент продукції, і зараз намагаємося постійно його збільшувати. Так, упродовж кількох років підприємство на 90 відсотків змінило асортиментну базу продукції під замовлення споживачів. Обсяг випуску продукції за останні чотири роки збільшився в 3,2 рази, а заробітна плата – в чотири рази.

Нині на підприємстві працює 640 осіб, завантажені всі існуючі потужності, діє система управління якістю... Наша фабрика є одним з лідерів текстильної галузі України за рівнем заробітної плати працівників. Так, середня заробітна плата на підприємстві становить 1 200 гривень, тоді як в Україні – 940 гривень.

– Чи багато уваги приділяєте підготовці кадрів? Що для вас означає формування команди?

Поступово ми замінили весь колишній керівний склад підприємства. Тепер ми приділяємо велику увагу підвищенню кваліфікації наших працівників, підготовці та перепідготовці кадрів безпосередньо на виробництві. Крім того, щороку фабрика здійснює підготовку 20 спеціалістів у технікумі технологій та дизайну Національного університету водного господарства та природокористування... А команду формує ставлення до особистих потреб працівника. Так, наші працівники мають змогу

безкоштовно користуватися сауною, тренажерним залом, послугами стоматолога, масажиста, відпочивати на фабричній базі відпочинку на березі річки Горинь неподалік м. Рівного. Вирішуємо й питання забезпечення житлом – бажаних поселяємо у гуртожиток, сімейних – у кімнати гуртожитку для малосімейних.

– Незважаючи на подорожчання енергоносіїв, Ваша фабрика – у четвірці найуспішніших підприємств м. Рівного. Яким чином вдається нарощувати обсяги виробництва, збільшувати прибутки?

І справді, одна з основних проблем ВАТ «Рівненська фабрика нетканих матеріалів» — підвищення вартості енергоносіїв. Лише торік тарифи на електроенергію зросли майже на 30 відсотків. Утім, долати труднощі нам вдається завдяки своїй наполегливості.

Після технічного переозброєння ми почали випускати неткані полотна за комбінованою технологією. Аналогічного обладнання в СНД не існує. Ми – єдине в Україні підприємство з виготовлення нетканих матеріалів різними способами виробництва (холстопрошивний, ниткопрошивний, голкопробивний, клейовий, термоскріплення, комбінований). На фабриці встановлено обладнання провідних фірм Німеччини, Італії, Голландії, Росії. Технологія дозволяє використовувати натуральні та хімічні волокна, відходи та вторинну сировину текстильних виробництв.

– Зараз багато говорять про впровадження енергозберігаючих тех-

Досягнення – спільні в керівника та підприємства

2001 рік

- «Паризька медаль» у номінації «Керівник XXI століття», присуджена оргкомітетом проекту «ЄС – XXI століття» (Люксембург)
- Золотий приз «За якість», присуджений Клубом лідерів торгівлі (Іспанія) колективу фабрики як такому, що найбільше відзначився якістю продукції

2002 рік

- «Золотий лев» у номінації «Керівник і підприємство XXI століття», присуджена оргкомітетом проекту «ЄС – XXI століття» (Люксембург) за результатами досліджень, які були проведені міжнародними експертами на основі інформації з незалежних джерел
- Золота нагорода Європи «За якість і бізнес-престиж»

2003 рік

- Національний знак якості «Вища проба» за випуск продукції бездоганної якості, незмінну орієнтацію на інтереси споживачів

- Нагорода «Золотий лев» у номінації «Керівник і підприємство XXI століття», присуджена оргкомітетом проекту «ЄС – XXI століття» (Південно-Африканська Республіка) за результатами досліджень, які були проведені міжнародними експертами на основі інформації з незалежних джерел

2006 рік

- Національний знак якості «Вища проба» у номінації «Виробництво високоякісної, конкурентоспроможної продукції, товарів та послуг» з правом використання логотипа знака якості на продукції
- Звання «Кращий виробничий колектив» як нагорода переможця рейтингу популярності «Гордість міста-2006»

2008 рік

- Міжнародний приз «За кращу торгову марку», що присуджується за результатами опитування 7 000 членів Клубу лідерів торгівлі з 95 країн світу
- Міжнародна Асамблея ділових кіл висунула Володимира Коберського на здобуття почесної нагороди «Золотий ягуар» II ступеня, яка відзначає бездоганну репутацію у бізнесі та значні досягнення очолюваного підприємства стосовно якості продукції
- Володимир Коберський запрошений на «Оксфордський самміт лідерів» (Великобританія), учасники якого мають право вступити до Міжнародного клубу лідерів

нологій. Що робите у цьому плані?

У нас функціонує своя котельня, де ми виробляємо технологічний пар. Власними силами ми її реконструювали і тепер економимо до 15 відсотків газу щороку. А значної економії електроенергії вдалося досягти завдяки встановленню лічильників та щоденному моніторингу їх показників.

– Що у найближчих планах рівненської «нетканки»?

Нині на підприємстві здійснюється монтаж нового обладнання з виготовлення термоскріплених полотен для меблів. Уведення цього обладнання в експлуатацію дасть змогу збільшити випуск продукції у півтора рази. Наступна наша мета – встановлення устаткування для виробництва голкопробивних полотен фірми «Діло» (Німеччина). Це дасть змогу забезпечити потребу в матеріалі для будівництва шляхів, залізничних колій, укріплення дамб і берегів річок. А для підприємства це означатиме нарощування обсягів випуску нових видів про-

дукції, скорочення енерговитрат майже вдвічі, а відтак збільшення надходжень до Державного бюджету України (зараз «забезпечуємо» суму понад 6 мільйонів гривень щороку).

– Чи є у підприємства проблеми, які потребують вирішення на державному рівні?

До таких проблем можна віднести високі ціни на електроенергію та відсоткову ставку за банківськими кредитами, відсутність державних замовлень. Хотілося б і проведення відкритих, на рівних умовах, тендерів на закупівлю товарів. Неабиякою проблемою є також велика кількість контрабандної продукції виробництва Китаю, Туреччини, Кореї і наявність «сірих» схем збуту. Хоча щодо останнього – то певні зрушення на краще ми вже відчули. Якщо раніше навесні та влітку ми фіксували суттєвий спад обсягів реалізації своєї продукції, то цього року навпаки. У будь-якому разі, високою якістю своєї продукції ми даємо гідну відповідь контрабандистам. І будемо й надалі працювати для наших основних споживачів – підприємств харчової, хімічної, металургійної, гірничо-збагачувальної, автомобілебудівної, цементної, легкої промисловості, транспортного будівництва, нафтогазового комплексу.

СМАЧНИЙ

МУКАЧІВСЬКОГО

АСОРТИМЕНТ

КОНСЕРВНОГО ЗАВОДУ

У приміщеннях консервного заводу

Мукачівський консервний завод до 1994 року за обсягами та культурою виробництва продукції, а також механізацією технологічних процесів був одним із найкращих не лише на Закарпатті, а й в Україні.

Проте наприкінці 1996 року завод перебував у стані банкрутства. Саме тоді на базі Державного підприємства агропромислового комплексу «Мукачівський консервний завод» шляхом приватизації було утворено відкрите акціонерне товариство, в якому працювали 178 осіб.

Фінансово-господарську діяльність заводу було відновлено в 1999 році. Загалом було випущено продукції на суму 460 тис. грн., у тому числі обсяги випуску консервів плодоовочевих становили 232 т, кондитерських виробів – 35 т, безалкогольних напоїв – 1,2 тис. далів.

У 2000 році зростання виробництва продукції досягло 115,7 %, проте віднайти ринки збуту продукції було доволі важко.

Рік 2001-й відзначився завершенням приватизації – на фондовій біржі були продані останні акції підприємства, що належали державі.

Серед найнагальніших постало питання розширення та модернізації виробництва. Проте власних коштів завод не мав. Потребувалося залучення значних інвестицій. Групою компаній «Верес» підприємству були надані потрібні обігові кошти для закупівлі сировини та матеріалів, що сприяло значному збільшенню обсягів випуску продукції. Зростання виробництва продукції порівняно з 2000 роком сягнуло 360,8 %.

Із перетворенням на Мукачівську філію товариства «Латориця» підприємство вийшло на новий щабель розвитку з найціннішим скарбом – колективом працелюбних і відданих своїй справі людей. Нині на заводі працюють 260 осіб. Ядро кадрового складу становлять висококваліфіковані спеціалісти та робітники з багаторічним досвідом роботи в харчовій промисловості.

Зараз підприємство спеціалізується на виробництві переважно плодоовочевих консервів.

До складу заводу входять консервний цех, механічна майстерня, котельня, транспортна дільниця, виробнича лабораторія, три склади готової продукції і матеріальний. Виробничі потужності консервного цеху – 7 млн умовних банок, площа складських приміщень – понад 4 тис. м².

У 2007 році випущено продукції на 14,7 млн грн. Порівняно з 2006 роком зростання випуску продукції становить 143 %.

Постійно модернізується виробнича база підприємства. Так, у 2007 році введено в дію станцію з очищення води. На 2008 рік заплановано реконструювати і оновити технологічне обладнання на загальну суму 1,8 млн. грн.

Основним постачальником матеріалів та комплектуючих до встановленого обладнання є Київська філія ЗАТ «Агроєко-продукт».

Щороку в період переробки сировини – з липня до жовтня – до сезонної роботи залучаються залежно від урожайності 250 – 300 жителів навколишніх сіл Мукачівського району.

Середня заробітна плата на заводі в 2007 році порівняно з 2006 роком підвищилася на 33,5 % і становила 1 223 грн., а в червні 2008 року – 1 304 грн.

Згідно з планом виробництва укладено договори поставки з низкою торговельних домів України та Росії.

Свою продукцію під торговою маркою «ВЕРЕС», яка відповідає найсучаснішим вимогам та стандартам, філія поставляє в Київську, Дніпропетровську, Львівську та Одеську області. Обсяги збуту продукції в Росію нині досягають 70 %.

Запорукою успішної роботи підприємства є висока якість сировини, основні постачальники якої – суб'єкти господарювання Мукачівського району Закарпатської області.

Сьогодні в асортименті продукції, що випускається, – плодоовочеві консерви: огірки мариновані, асорті, перець солодкий, баклажани в аджиці та з овочами, салат угорський, закуска «Закарпатська», перець гіркий маринований, томати «Черрі» та аджика по-грузинськи.

Та зупинятися на досягнутому на заводі не збираються. Так, у 2008 році передбачено освоєння нового виду продукції – «Лечо болгарське».

Останнім часом намітилася тенденція до підвищення попиту на продукцію як літнього, так і зимового асортименту, що сприятиме продовженню сезону переробки, а отже, створенню нових робочих місць.

Підготувала **Тамара КУЗКА**

Широкий асортимент продукції заводу

Людмила ДОЦЕНКО

Досвід набувається з роками

З кожним роком гостріше постає проблема ефективного управління державним майном, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних фондів господарських товариств, проте перебуває на їх балансах. Як свідчить практика, така ситуація склалася через недосконалість нормативно-правової бази на початку приватизаційних процесів у 1992 – 1995 роках. Неврегульованість правових аспектів призвела до того, що поза статутними фондами залишилася значна кількість специфічних об'єктів, які з урахуванням спрямованості господарської діяльності підприємств з огляду на чинну нормативну базу доцільно було б залишити у власності господарських товариств. Так, при приватизації рибоводних, автотранспортних господарств до статутних фондів не включались виробничі фонди в розмірі понад 90 % вартості всіх основних засобів, які перебували на їх балансах (ставки, гідроспоруди, автотранспорт спецпризначення тощо). У зв'язку з цим перед органами приватизації постає багато проблем, для розв'язання яких доводиться докладати значних зусиль.

У Миколаївській області починаючи з 1992 року згідно з чинним законодавством зі статутних фондів 189 господарських товариств було вилучено 2 959 об'єктів державної власності, які залишилися на балансах товариств.

За результатами роботи, проведеної Регіональним відділенням Фонду державного майна України (ФДМУ) по Миколаївській області (далі – регіональне відділення) відповідно до Положення про управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, але перебуває на їх балансі (далі – Положення), затвердженого спільним наказом ФДМУ та Міністерства економіки України від 19.05.99 № 908/68, станом на 01.06.08 управлінські рішення реалізовані щодо 2 614 об'єктів державного майна, що становить 88,2 % загальної кількості об'єктів, які залишилися на балансах господарських товариств, у тому числі за пріоритетністю способів управління: приватизовано 344 (13,1 %) об'єкти, передано в оренду – 15 (0,6 %), у комунальну власність – 1 487 (56,9 %), в управління іншим органам центральної виконавчої влади – 143 (5,5 %), господарським товариствам на умовах договору зберігання – 26 (1,0 %), інші рішення (приватизація житлових будинків мешканцями, передання акцій ФДМУ тощо) прийняті щодо 599 об'єктів

(22,9 %).

З урахуванням 44 об'єктів, переданих в оренду та залишених на балансах товариств на умовах договору зберігання, щодо яких регіональним відділенням ще прийматимуться управлінські рішення, в управлінні регіонального відділення залишилося загалом 386 об'єктів на балансах 101 господарського товариства.

На перший погляд, в управлінні регіонального відділення перебуває мало об'єктів державної власності – лише 13 % загальної кількості об'єктів, які у процесі приватизації залишилися на балансах господарських товариств, у тому числі 105 (27,2 %) – об'єкти житлового фонду та соціальної інфраструктури, 91 (23,4 %) – захисні споруди, обладнання та устаткування цивільної оборони, мобілізаційний ресурс, склади для зберігання зерна та ін., 59 (15,3 %) – транспортні засоби, 16 (4,1 %) – гідротехнічні споруди (ставки, причали, дамби), а також інші об'єкти (30 %).

Розглянемо детальніше кожен із зазначених груп об'єктів.

Об'єкти житлового фонду та соціально-культурної сфери

Зазначені об'єкти підлягають безоплатному переданню в комунальну власність. У Миколаївській області робота в цьому напрямі проводиться на підставі розпорядження голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 04.04.03

№ 155-р «Про передачу державного житлового фонду та об'єктів соціальної інфраструктури, які не увійшли до статутних фондів господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації), в комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Миколаївської області».

На вимогу Миколаївської обласної державної адміністрації та регіонального відділення з метою ефективного планування та прискорення цієї роботи районні державні адміністрації та міські голови (міст обласного значення) щорічно складають плани графіки приймання державного майна в комунальну власність. Фахівці регіонального відділення постійно надають методичну та практичну допомогу районним державним адміністраціям та відповідним органам місцевого самоврядування, в комунальну власність яких передаються об'єкти, беруть участь у нарадах з головами місцевих рад, в комунальну власність яких планується передавати державне майно, та керівниками господарських товариств.

Питання прийняття державного майна в комунальну власність порушуються на колегіях Миколаївської обласної державної адміністрації, за підсумками роботи яких надаються відповідні доручення головам державних адміністрацій.

Водночас за результатами інформації про хід виконання ви-

шезазначеного розпорядження, яку регіональне відділення щороку подає до Миколаївської обласної державної адміністрації, надаються відповідні доручення головам державних адміністрацій, які недостатньо уваги приділяють питанням прийняття в комунальну власність державного майна, що перебуває на балансах господарських товариств, щодо прискорення роботи в цьому напрямі.

Разом з тим слід зауважити, що останнім часом кількість об'єктів, які передаються в комунальну власність територіальних громад Миколаївської області, зменшується. Це зумовлено зменшенням загальної кількості об'єктів державного майна, що перебувають у управлінні регіонального відділення. Проте основна причина полягає в тому, що переважна більшість господарських товариств практично не витрачає коштів на відновлення житлового фонду, виготовлення технічної документації та приведення до належного стану об'єктів, які передаються в комунальну власність, мотивуючи тим, що власники (акціонери) цих об'єктів не мають наміру витрачати кошти на утримання державного майна, а, на думку акціонерів, місцеві ради висувають надмірні вимоги до стану об'єктів, які передаються. Органи приватизації, зі свого боку, не мають важелів впливу на керівництво господарських товариств. Також місцеві органи самоврядування посилаються на нестачу у місцевих бюджетах коштів для проведення капітального ремонту та утримання

об'єктів, відсутність у сільських місцевостях відповідних комунальних підприємств, на баланси яких можна передавати зазначені об'єкти. Водночас місцеві ради відповідно до статті 42 Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» вимагають від господарських товариств виконання умов пайової участі підприємств, господарських то-

У Миколаївській області починаючи з 1992 року згідно з чинним законодавством зі статутних фондів 189 господарських товариств було вилучено 2 959 об'єктів державної власності, які залишилися на балансах товариств.

вариств, створених у процесі приватизації, у розмірі 50 відсотків суми витрат, необхідних для проведення капітального ремонту цих об'єктів, а значна кількість господарських товариств, які тривалий час не функціонують або перебувають у скрутному фінансовому становищі, не мають коштів на таку участь.

Велику роботу регіональне відділення проводить щодо господарських товариств, які перебувають на стадії банкрутства та ліквідуються за рішенням суду або власника, перебувають у процесі санації, тривалий час не функціонують. Незважаючи на вимоги статті 26 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», місцеві ради у процесі прийняття державного

майна в комунальну власність постійно висувають додаткові вимоги до ліквідаторів та підприємств, які перебувають у скрутному фінансовому становищі, що значно затримує передавання в комунальну власність об'єктів з балансів таких підприємств.

Так, станом на 01.06.08 із 69 житлових будинків 37 (53,7 %) обліковуються на балансах господарських товариств, які перебувають на стадії ліквідації або ліквідовані за рішенням господарського суду чи власників. Тривалий час це питання залишалося невирішеним. Останнім часом позитивний результат щодо таких господарських товариств дає тісна співпраця регіонального відділення з господарським судом Миколаївської області.

Завдяки клопотанню регіонального відділення та участі його фахівців у судових засіданнях господарський суд Миколаївської області виніс ухвалу щодо зобов'язання Софіївської сільської ради прийняти в комунальну власність 35 об'єктів державного майна (житловий фонд та об'єкти соціальної інфраструктури), що перебували на балансі ВАТ «Племзавод ім. Щорса», який ліквідовано через процедуру банкрутства. Загалом протягом 2006 – 2008 років з балансів дев'яти підприємств-банкрутів та ліквідованих господарських товариств в комунальну власність передано 145 об'єктів.

У результаті проведеної регіональним відділенням роботи з балансів 118 господарських то-

вариств, де залишалися 1 588 об'єктів державного майна, що підлягали переданню в комунальну власність, станом на 01.06.08 у комунальну власність передано 1 487 об'єктів житлового фонду та соціальної інфраструктури, що становить 94,5 % загальної кількості об'єктів, які підлягали безоплатному переданню в комунальну власність.

З огляду на зазначене та з метою захисту інтересів держави доцільно внести зміни та доповнення до ст. 26 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30.06.99 № 784-XIV щодо зобов'язання органів місцевого самоврядування з прийняття державного майна, яке перебуває на балансах господарських товариств, стосовно яких порушено справу про банкрутство або які визнані банкрутами, у комунальну власність у стислі терміни без додаткових умов та пайової участі підприємств, а також визначити їх відповідальність за затримувannya процесу прийняття цього майна.

Об'єкти цивільної оборони

Найгостріше постає проблема збереження об'єктів цивільної оборони, які перебували на балансах господарських товариств, ліквідованих у процесі банкрутства та за рішенням власників. Питання передання захисних споруд цивільної оборони, які у процесі приватизації залишилися на балансах господарських товариств, до сфери управління Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та

у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи досі не вирішено і навряд чи найближчим часом вирішиться. Та дедалі більше таких об'єктів стають не придатними для використання як захисні споруди. І хоча чинним законодавством не передбачається передання об'єктів державної власності суб'єктам господарювання недержавної форми власності, з метою запобігання подальшому руйнуванню захисних споруд регіональне відділення укладає щодо них договори зберігання з фізичними особами та приватними підприємствами, які стали власниками об'єктів нерухомості внаслідок ліквідації господарських товариств. Так, станом на 01.06.08 регіональним відділенням укладено 8 договорів щодо збереження захисних споруд цивільної оборони, і робота в цьому напрямі триває.

Гідротехнічні споруди

Проблемним залишається питання використання причалів та дамб. Згідно зі змінами до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» від 29 червня 2004 р. № 1905-VI гідротехнічні споруди – причали, дамби – не підлягають передаванню в оренду.

Також проблемним є питання передання в оренду ставків, оскільки відповідно до Земельного та Водного кодексів України, крім договору оренди на ставок як споруду, орендарі мають укласти договори оренди на землю та водне дзеркало.

Така ситуація призводить до

того, що навіть укладені договори оренди доводиться розривати, тому що орендарі не мають змоги здійснювати подвійну (потрійну) плату за один об'єкт. Отже, їх бізнес стає нерентабельним.

Здійснюючи функції управління державним майном, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, під час прийняття управлінських рішень, визначених Положенням, регіональним відділенням аналізуються фактичний стан об'єкта, пріоритетність, доцільність застосування до нього відповідного управлінського рішення з урахуванням вимог законодавства, збереження функціонального призначення об'єктів соціальної інфраструктури, які перебувають на балансах господарських товариств.

З огляду на те що найпривабливіші об'єкти вже приватизовані, передані в комунальну власність тощо, щодамі більше зусиль доводиться докладати для реалізації управлінських рішень щодо кожного об'єкта.

Насамперед це стосується об'єктів, які перебувають на балансах господарських товариств, що ліквідуються (за рішенням господарського суду або власника) або ліквідовані. Незважаючи на низку ускладнень, регіональним відділенням протягом 2006 – 2008 років вдалося вирішити питання з проблемними об'єктами, які перебували на балансах господарських товариств, ліквідованих господарським судом Миколаївської області через процедуру банкрутства. Зокрема, прива-

тизовано 16 об'єктів незавершеного будівництва, які перебували на балансі ВАТ «Гідроспецбуд» і щодо вирішення питання з якими упродовж чотирьох років регіональне відділення марно зверталося до правоохоронних органів; передано в комунальну власність напівзруйнований гуртожиток з балансу ПОСП «Новопавлівське»; на підставі ухвали господарського суду Миколаївської області з Реєстру об'єктів державної власності виключено 13 автомобілів, які перебували на балансі ВАТ «Кривоозерське трансавто»; приватизовано 3 автомобілі, які перебували на балансі ВАТ «Жовтневий райагрохім» – банкрута і до того 4 рази виставлялися на аукціон; готуються до приватизації 4 об'єкти незавершеного будівництва – житлові будинки, які перебувають на балансі ліквідованого ВАТ «Миколаївська райагротехніка» (с. Сливине Миколаївського району).

Значний обсяг роботи регіонального відділення припадає на такий напрям, як захист інтересів держави щодо майна, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але перебуває на їх балансах.

Контроль за утриманням, збереженням та використанням державного майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але залишилося на їх балансах у процесі приватизації, здійснюється регіональним відділенням згідно з вимогами наказу ФДМУ від 09.06.99 № 1077 «Про забезпечення збереження, контролю за використанням та реалізацією пропозицій інвента-

ризаційних комісій стосовно державного майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, але залишилось у них на балансі» на підставі затверджених щоквартальних графіків. У разі виявлення порушень встановлених норм вживають відповідних заходів: направляють вимоги господарським товариствам щодо приведення майна в належний стан, укладають договори щодо його оренди та збереження; ряд об'єктів приватизується або передається в комунальну власність.

З питань усунення товариствами виявлених при проведенні перевірок порушень умов збереження, використання державного майна, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але залишається на їх балансах, щодо об'єктів, які перебувають у неналежному стані, розібрані або зруйновані, регіональне відділення постійно звертається до правоохоронних органів. Проте це не дає очікуваних результатів, тому доводиться постійно віднаходити інші ефективні засоби усунення порушень і можливості виключення об'єктів, які фактично не існують, з Реєстру об'єктів державного майна.

У цьому напрямі дієві результати дає співпраця регіонального відділення з господарським судом Миколаївської області. Так, у результаті такої взаємодії здійснено відшкодування вартості майна – об'єкта цивільної оборони (у процесі приватизації не увійшов до статутного фонду ВАТ

«Родніки»), який був проданий державною податковою інспекцією Миколаївського району за борги підприємства. Ухвалою господарського суду Миколаївського району було затверджено мирову угоду між учасниками справи, за умовами якої до державного бюджету було перераховано вартість проданого державного майна.

Також регіональне відділення здійснює значну претензійно-позовну роботу. У результаті, не доводячи до вирішення спірних питань у судовому порядку, господарські товариства добровільно відшкодовують до державного бюджету кошти за самовільно списане або продане майно.

За результатами вжитих регіональним відділенням заходів щодо відшкодування збитків, нанесених державі стосовно об'єктів, які перебувають у неналежному стані, розібрані або зруйновані, у тому числі за самовільне відчуження або списання господарськими товариствами об'єктів державної власності, у 2006 – 2007 роках до державного бюджету перераховано понад 7,5 тис. грн.

Крім того, протягом 2007 року господарськими товариствами до державного бюджету перераховано 12,2 тис. грн. за об'єкти, списані ними з дозволу регіонального відділення на підставі Положення про списання державного майна, затвердженого наказом ФДМУ від 28.11.05 № 3045.

Крім роботи щодо відшкодування вартості майна за збитки, нанесені державі, регіональним відділенням проводиться робота з повернення у власність держа-

ви незаконно проданих об'єктів.

Завдяки втручанню регіонального відділення рішенням господарського суду в державну власність повернуто об'єкт цивільної оборони, який незаконно був проданий ліквідаційною комісією у складі цілісного майнового комплексу ВАТ «Снігурівське» з метою погашення боргів перед кредиторами. Також було повернуто в державну власність незаконно проданий державною податковою інспекцією гуртожиток, що перебуває на балансі ТОВ «Солекс», частина якого заселена мешканцями, а частину районна державна адміністрація планує переобладнати під дитячий садок.

Водночас у процесі управління об'єктами державної власності, які не увійшли до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації, перед органами приватизації постають проблеми, які неможливо вирішити без відповідної законодавчої бази.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.07 № 1314 затверджено Порядок списання об'єктів державної власності. У Реєстрі об'єктів державної власності обліковуються об'єкти, яких фактично не існує з різних причин: продано або списано свого часу товариствами без відома (без дозволу) регіонального відділення. Такі господарські товариства або ліквідовані, або тривалий час не функціонують, і відсутнє їх керівництво. Звернення до правоохоронних органів не дають дієвих результатів, а звернутися до господарського суду регіональне

відділення не має можливості через відсутність первинних документів про продаж або списання цих об'єктів. Вважаємо за доцільне поширити дію зазначеного Порядку на списання таких об'єктів, встановивши процедуру їх списання.

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.06.07 № 803 затверджено Порядок відчуження об'єктів державної власності. Дія цього Порядку не поширюється на відчуження майна, яке не увійшло до статутних фондів господарських товариств у процесі приватизації (корпоратизації), але перебуває на їх балансах. Водночас у листі ФДМУ від 20.04.07 № 10-24-6427 зазначено, що таке майно є об'єктом приватизації і має відчужуватися відповідно до законодавства про приватизацію. На теперішній час на балансах деяких господарських товариств обліковуються непривабливі об'єкти, які значно морально та фізично зношені (наприклад, обладнання їдалень, дитячих садків). Підготовка до приватизації таких об'єктів потребує значних витрат: вартість нотаріального посвідчення договору купівлі-продажу зазвичай значно перевищує ринкову вартість такого майна, а тому потенційні покупці відмовляються придбавати такі об'єкти шляхом приватизації. З огляду на це продаж зазначених об'єктів державної власності за процедурою відчуження був би доцільніший. У зв'язку з цим вважаємо за необхідне поширення дії Порядку відчуження державної власності на відчуження об'єктів, які перебувають на балансах прива-

тизованих (корпоратизованих) товариств.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 30.11.05 № 1121 «Про затвердження Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності» регіональним відділенням завершується інвентаризація державного майна. Ця робота дасть можливість уточнити кількість та структуру об'єктів, які залишилися в управлінні регіонального відділення, визначити шляхи подальшого їх використання та забезпечити прийняття щодо них ефективних управлінських рішень.

Насамкінець зазначимо, що, незважаючи на безліч ускладнень при виконанні функцій з управління державним майном, фахівці регіонального відділення докладають значних зусиль для підвищення ефективності реалізації управлінських рішень щодо державного майна, яке у процесі приватизації не увійшло до статутних фондів господарських товариств, але перебуває на їх балансах. Як свідчення цього, за підсумками 2007 року регіональне відділення посідає 2-ге місце серед регіональних відділень ФДМУ щодо ефективності прийняття управлінських рішень у відсотковому відношенні до загальної кількості об'єктів державного майна, що у процесі приватизації залишилися в його управлінні.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки

від 14 травня 2008 р. № 447

Київ

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Державну цільову економічну програму «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки (далі – Програма), що додається.

2. Міністерству освіти і науки, Міністерству фінансів та іншим центральним органам виконавчої влади, що визначені відповідальними за виконання Програми, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям передбачати під час формування проектів державного та місцевих бюджетів на 2009 – 2013 роки видатки на виконання Програми виходячи з їх можливостей.

3. Міністерству економіки включати щороку за поданням Міністерства освіти і науки визначені Програмою завдання, показники і заходи до відповідних розділів проекту Державної програми економічного і соціального розвитку України на відповідний рік.

4. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям подавати щороку до 10 лютого Міністерству освіти і науки дані про хід виконання Програми для інформування до 15 березня Кабінету Міністрів України.

Прем'єр-міністр України Ю. ТИМОШЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 14 травня 2008 р. № 447

ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА ЕКОНОМІЧНА ПРОГРАМА «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009 – 2013 роки

Загальна частина

Утвердження інноваційної моделі розвитку – один з найважливіших системних факторів підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та національної безпеки держави.

Інноваційна інфраструктура в Україні є функціонально неповною, недостатньо розвинутою. Вона не охоплює усі ланки інноваційного процесу.

В інноваційному середовищі практично відсутні венчурні фонди та центри трансферу

технологій. Не підтримується належним чином діяльність винахідників, раціоналізаторів, науковців, що мають завершені науково-технічні розробки. Не в повному обсязі використовуються освітній та науковий потенціал, насамперед вищих навчальних закладів, у сфері інформаційно-комунікаційних, високих наукоємних технологій, а також інформаційні ресурси системи науково-технічної та економічної інформації, зокрема бази даних технологій, науково-технічних досягнень.

Не визначено механізм стимулювання створення інноваційної інфраструктури.

Мета Програми

Метою Програми є створення у 2009—2013 роках в Україні інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити ефективне використання вітчизняного науково-технічного потенціалу, підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності національної економіки.

Прогнозні обсяги та джерела фінансування Програми зазначені у паспорті Програми, наведеному в додатку 1.*

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Інноваційна інфраструктура складається з виробничо-технологічної, фінансово-економічної, нормативно-правової, територіальної та кадрової підсистеми.

Розвиток в Україні інноваційної інфраструктури може здійснюватися за такими варіантами:

збереження існуючого підходу до розвитку інноваційної інфраструктури;

розвиток фінансово-економічної підсистеми інноваційної інфраструктури як недостатньо розвинутої;

розвиток виробничо-технологічної підсистеми інноваційної інфраструктури з поступовим впровадженням окремих елементів фінансово-економічної підсистеми.

Збереження існуючого підходу до розвитку інноваційної інфраструктури призведе до появи нових проблем у сфері інноваційної діяльності та подальшої деформації структури національної економіки.

З огляду на високі комерційні ризики інвестування у зазначену сферу, значні фінансові витрати, тривалий строк окупності інвестицій необхідно забезпечити фінансову підтримку інноваційної діяльності шляхом першочергового формування фінансово-економічної підсистеми

* Додатки 1 та 2 до Державної цільової економічної програми не наводяться. – Прим. ред.

теми як недостатньо розвинутої.

Проте слід відзначити, що ефективність функціонування фінансово-економічної підсистеми залежить від розбудови розгалуженої виробничо-технологічної підсистеми, яка формує мережеву модель управління інноваційним розвитком на макро-, мікро- та територіальному рівні.

Виробничо-технологічна підсистема включає базову та допоміжну інфраструктуру. До базової інфраструктури належать суб'єкти, що забезпечують розвиток науково-технологічного та інноваційного потенціалу країни (науково-дослідні інститути, вищі навчальні заклади, державні лабораторії, лабораторії промислових підприємств тощо), а до допоміжної – суб'єкти, що забезпечують процеси впровадження інновацій на всіх стадіях (консультаційні, інформаційні та лізингові компанії, венчурні фонди тощо). Особливої уваги заслуговує формування допоміжної інфраструктури, оскільки порівняно з базовою вона недостатньо розвинута і комплексно несформована.

Формування цілісної виробничо-технологічної підсистеми сприятиме забезпеченню інноваційної сфери всіма видами посередницьких послуг, зокрема:

трансфер технологій від власника наукової розробки до споживача;

забезпечення захисту прав інтелектуальної власності;

проведення експертизи інноваційних, науково-технічних проектів;

надання послуг у сфері метрології, стандартизації, контролю за якістю;

інформаційно-консультаційне забезпечення інноваційної діяльності, трансфер технологій, комерціалізація інтелектуальної власності;

підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації підприємців у сфері інноваційної діяльності, інтелектуальної власності та трансферу технологій.

Законопроект

Державний комітет телебачення та радіомовлення України ініціював обговорення проекту Закону України «Про Концепцію національної інформаційної політики», підготовленого на виконання Плану організації

підготовки актів, необхідних для забезпечення реалізації Указу Президента України від 23.04.08 № 377 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 21 березня 2008 року «Про невідкладні заходи що-

до забезпечення інформаційної безпеки України».

Аналізуючи сучасний стан інформаційного простору України можна дійти висновку, що на етапі переходу від індустріального до інформаційного суспі-

льства національна інформаційна політика країни перебуває ще на стадії формування, отже, існує ряд проблем, на розв'язання яких і спрямована Концепція.

Так, в Україні з понад 30 тисяч друкованих видань,

Повнота і функціональність виробничо-технологічної підсистеми забезпечить результативність інноваційного процесу та ефективне використання фінансових ресурсів.

Виходячи з викладеного, оптимальним варіантом розбудови інноваційної інфраструктури є розвиток виробничо-технологічної підсистеми із створенням окремих найважливіших елементів інших підсистем, що сприятиме створенню умов для прискореного впровадження інновацій навіть в умовах обмеження бюджетного фінансування.

Розбудова виробничо-технологічної підсистеми здійснюється за такими пріоритетами:

створення цілісної інноваційної інфраструктури на базі наукових установ та вищих навчальних закладів;

підтримка і розвиток інноваційних малих підприємств;

створення інноваційної інфраструктури на регіональному рівні з одночасним забезпеченням міжрегіональної координації;

оптимізація і розширення мережі центрів інформаційно-консультаційної підтримки інноваційної діяльності;

розбудова інфраструктури кадрового забезпечення інноваційної діяльності.

Для розбудови виробничо-технологічної підсистеми необхідно удосконалити нормативно-правову базу, зокрема щодо відповідності вимогам цілісності, комплексності та системності у сфері науково-технологічного, інноваційного розвитку та підприємницької діяльності, а також розробити відповідне методичне забезпечення.

Для забезпечення функціонування виробничо-технологічної підсистеми створюються окремі елементи фінансово-економічної, нормативно-правової та кадрової підсистеми.

Для розв'язання проблеми необхідно виконати завдання і заходи, зазначені у додатку 2.

Очікувані результати

Виконання Програми дасть змогу:

забезпечити функціонування інноваційної інфраструктури підтримки малого інноваційного бізнесу;

забезпечити розвиток мережі нових елементів інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, центрів трансферу технологій, наукових парків, регіональних інноваційних кластерів, інноваційних бізнес-інкубаторів тощо), до якої входитимуть близько 400 одиниць, в результаті чого буде створено понад 10 тис. нових робочих місць для висококваліфікованих спеціалістів;

збільшити до 10 тисяч кількість суб'єктів малого підприємництва, що реалізують інноваційні проекти;

підвищити не менш як на 5 відсотків інноваційну активність промислових підприємств;

прискорити темпи виробництва інноваційної продукції не менш як на 20 відсотків;

залучити близько 7 млрд гривень інвестицій для реалізації інноваційних проектів.

Очікувані результати виконання Програми наведені у додатку 3.

Обсяги та джерела фінансування

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також інвестицій підприємств та організацій, грантів міжнародних організацій. Орієнтовний обсяг необхідних для виконання Програми фінансових ресурсів становить близько 280,35 млн гривень, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – близько 104,25 млн гривень.

Обсяги видатків на виконання передбачених Програмою заходів щорічно уточнюються з урахуванням можливостей державного та відповідних місцевих бюджетів.

Законопроект

зареєстрованих Міністерством юстиції України, фактично видається лише близько 4 200 назв (2 448 газет і 1 739 журналів).

Реалізація Концепції потребуватиме внесення змін до чинних нормативно-правових ак-

тів, зокрема до Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні».

Мета законопроекту – формування єдиного національного інформаційного простору та утвердження інформаційного суверенітету –

сприятиме побудові в Україні розвинутого інформаційного суспільства як органічного сегмента глобального інформаційного співтовариства, забезпеченню реалізації конституційних прав на свободу слова та вільний доступ

до інформації, пріоритетному розвитку національних інформаційних ресурсів та інфраструктури, впровадженню новітніх інформаційних технологій, захисту національних культурних цінностей та суспільної моралі.

ОЧКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ
виконання Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури»
на 2009 – 2013 роки

Завдання	Найменування показників	Значення показників					
		у тому числі за роками					
		2009	2010	2011	2012	2013	
1. Розвиток інноваційної інфраструктури для підтримки малого інноваційного бізнесу	кількість звітів за результатами вивчення питання щодо наявності великих промислових підприємств, технопарків, наукових парків, за участю яких можуть бути утворені центри передачі технологій	2	1	1			
	кількість центрів передачі технологій для малих підприємств, утворених за участю великих промислових корпоративних підприємств	25	5	5	5	5	
	кількість новостворених малих інноваційних підприємств, тис. одиниць	10	0,5	1,5	2	3	
	кількість утворених центрів науково-технічної та економічної інформації	7	7				
	кількість утворених на базі центрів науково-технічної та економічної інформації інноваційно-аналітичних бізнес-центрів європейського типу	7	1	2	2	1	
	кількість утворених демонстраційних центрів	20	4	10	6		
	кількість утворених регіональних контактних пунктів із співпраці з країнами – членами ЄС та іншими країнами у сфері науки і технологій	10	2	5	3		
	обсяг виконаних центрими науково-технічної та економічної інформації робіт, наданих послуг, млн гривень	144,9	23,7	26,1	28,7	31,6	34,8
	кількість примірників документів, виданих користувачам системи науково-технічної та економічної інформації, млн одиниць	24,3	4	4,4	4,8	5,3	5,8
	кількість користувачів системи науково-технічної та економічної інформації, тис. осіб	331	54,2	59,6	65,6	72,2	79,4
3. Створення у вищих навчальних закладах цільової системи інфраструктурного забезпечення інноваційної діяльності	кількість підрозділів з питань інтелектуальної власності, утворених у вищих навчальних закладах	20	10	10			
	кількість підрозділів з питань інтелектуальної власності при вищих навчальних закладах, які мають розширені функції	25	2	10	8	5	
	кількість бізнес-інкубаторів, утворених у вищих навчальних закладах	25	4	12	9		
	кількість утворених у вищих навчальних закладах науково-виробничо-інноваційно-інвестиційних комплексів	10	1	2	4	3	
	кількість структурних підрозділів, що надають початкову допомогу з підготовки та впровадження інновацій, утворених у вищих навчальних закладах	20	4	5	5	5	1
	кількість отриманих у вищих навчальних закладах охоронних документів, тис. одиниць	17,7	2,6	3	3,5	4	4,6
	кількість наданих у вищих навчальних закладах ліцензій	86	13	15	17	19	22
	кількість виконаних у вищих навчальних закладах розробок, що впроваджені у виробництво, тис. одиниць	26	3,8	4,4	5,1	5,9	6,8

Завдання	Найменування показників	Значення показників						
		усього	у тому числі за роками					
			2009	2010	2011	2012	2013	
4. Створення розгалуженої інноваційної інфраструктури за участю наукових установ	кількість аналітичних звітів про вивчення світового та вітчизняного досвіду створення інноваційної інфраструктури за участю наукових установ	5	1	1	1	1	1	
	пропозиції щодо потреб і потенціалу Національної академії наук для розвитку інноваційної інфраструктури	1	1					
	кількість центрів трансферу технологій, утворених у наукових установах	25	4	12	9			
	кількість утворених структурних підрозділів, що проводять моніторинг результатів наукових досліджень та впроваджують їх на ринок інтелектуальної власності	15	3	6	6			
	кількість бізнес-парків, утворених у наукових установах	25	4	12	9			
	кількість утворених небанківських фінансово-кредитних установ	2	1	1				
	кількість створених венчурних фондів	1	1	1				
	кількість інноваційно-інвестиційних фондів другого рівня	1	1	1				
	обсяг фінансування інноваційної діяльності, млн гривень	45,3	7,4	8,1	9	9,9	10,9	
	частка залучених ресурсів у загальному обсязі фінансування інноваційної діяльності, відсотків	17,9	16	16,3	16,7	17,2	17,9	
6. Створення системи забезпечення інноваційної діяльності у регіонах	кількість аналітичних звітів про наявну інноваційну інфраструктуру в регіонах та потенціал надання послуг інноваційним підприємствам	5	1	1	1	1	1	
	кількість структурних підрозділів некомерційного партнерства	25	5	10	10			
	кількість створених інноваційно-технологічних кластерів	25	2	4	6	6	7	
	кількість громадських рад при обласних, Київській та Севастопольській міських держадміністраціях	27	10	17				
	кількість підприємств, що провадять інноваційну діяльність, тис. одиниць	1,48	1,22	1,28	1,34	1,41	1,48	
	питома вага підприємств, що впроваджують інновації, у загальній кількості промислових підприємств, відсотків	16	12	13	14	15	16	
	рівень прискорення темпів виробництва інноваційної продукції, відсотків	128,3	112,3	115,8	120,3	124,8	128,3	
	кількість аналітичних звітів про потребу регіонів у кваліфікованих кадрах у сфері управління інноваційною діяльністю	2	1		1			
	кількість пілотних освітніх програм у сфері інноваційної діяльності	1	1					
	кількість спеціалізованих курсів	1	1					
7. Забезпечення систематичного навчання і підвищення кваліфікації працівників сфери інтелектуальної власності, трансферу технологій та інноваційної діяльності	кількість утворених центрів науково-технічної та економічної інформації	27	5	13	9			
	кількість проведених наукових семінарів і конференцій	20	4	4	4	4	4	
	кількість прийнятих нормативно-правових актів	13	6	4	1	1	1	
	кількість розроблених типових методичних рекомендацій	3	3					
	8. Створення нормативно-правової та науково-методичної бази для підтримки і розвитку підприємств та організації інноваційної інфраструктури і розроблення механізму державної підтримки створення інноваційної інфраструктури	кількість аналітичних звітів про вивчення світового та вітчизняного досвіду створення інноваційної інфраструктури за участю наукових установ	5	1	1	1	1	1
		пропозиції щодо потреб і потенціалу Національної академії наук для розвитку інноваційної інфраструктури	1	1				
		кількість центрів трансферу технологій, утворених у наукових установах	25	4	12	9		
		кількість утворених структурних підрозділів, що проводять моніторинг результатів наукових досліджень та впроваджують їх на ринок інтелектуальної власності	15	3	6	6		
		кількість бізнес-парків, утворених у наукових установах	25	4	12	9		
		кількість утворених небанківських фінансово-кредитних установ	2	1	1			
кількість створених венчурних фондів		1	1	1				
кількість інноваційно-інвестиційних фондів другого рівня		1	1	1				
обсяг фінансування інноваційної діяльності, млн гривень		45,3	7,4	8,1	9	9,9	10,9	
частка залучених ресурсів у загальному обсязі фінансування інноваційної діяльності, відсотків		17,9	16	16,3	16,7	17,2	17,9	

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2007 р. № 257

від 30 липня 2008 р. № 687

Київ

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

На часткову зміну пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2007 р. № 257 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань протидії протиправному поглинанию та захопленню підприємств»* (Офіційний вісник України, 2007 р., № 14, ст. 516, № 48, ст. 1977) затвердити новий склад Міжвідомчої комісії з питань протидії протиправному

поглинанию та захопленню підприємств згідно з додатком.

Внести до Положення про Міжвідомчу комісію з питань протидії протиправному поглинанию та захопленню підприємств, затвердженого зазначеною постановою, зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Ю. ТИМОШЕНКО

Додаток
до постанови Кабінету Міністрів України
від 30 липня 2008 р. № 687

СКЛАД**Міжвідомчої комісії з питань протидії протиправному поглинанию та захопленню підприємств**

ТУРЧИНОВ Олександр Валентинович	– Перший віце-прем'єр-міністр України, голова Комісії,
ДАНИЛИШИН Богдан Михайлович	– Міністр економіки, заступник голови Комісії,
ЛУЦЕНКО Юрій Віталійович	– Міністр внутрішніх справ, заступник голови Комісії,
БУРМАКА Микола Олексійович	– член Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, секретар Комісії,
БОГДАН Андрій Йосипович	– заступник Міністра юстиції,
БУРЯК Сергій Васильович	– Голова Державної податкової адміністрації,
ВАЩЕНКО Костянтин Олександрович	– Голова Держкомпідприємництва,
ВИНОКУРОВ Сергій Маркіянович	– перший заступник Генерального прокурора України (за згодою),
КАЛЕТНИК Ігор Григорович	– голова Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією (за згодою),
КОРНИЙЧУК Євген Володимирович	– перший заступник Міністра юстиції,
КРАВЧЕНКО Юрій Григорович	– перший заступник Голови Антимонопольного комітету – державний уповноважений,
НАЛИВАЙЧЕНКО Валентин Олександрович	– виконуючий обов'язки Голови СБУ,
ПАРФЕНЕНКО Дмитро Миколайович	– заступник Голови Фонду державного майна,
ПИЛИПЧУК Петро Пилипович	– перший заступник Голови Верховного Суду України, голова Ради суддів України (за згодою),
СТАДНИК Геннадій Васильович	– директор Департаменту державної виконавчої служби Мін'юсту,
ФУДАШКІН Денис Олександрович	– заступник Міністра фінансів,
ХОРОШКОВСЬКИЙ Валерій Іванович	– Голова Держмитслужби,
ЧЕБОТАР Сергій Іванович	– заступник Міністра Кабінету Міністрів України – начальник Управління з питань діяльності органів юстиції та правоохоронних органів Секретаріату Кабінету Міністрів України,
ЧЕРКАСЬКИЙ Ігор Борисович	– Голова Держфінмоніторингу,
ШВЕЦЬ Віктор Дмитрович	– голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (за згодою).

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2007, № 3, с. 49 – 51. – Прим. ред.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 30 липня 2008 р. № 687

ЗМІНИ, що вносяться до Положення про Міжвідомчу комісію з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств

1. У пункті 7:

абзаци перший — третій викласти в такій редакції:

«Комісія утворюється у складі голови Комісії, двох його заступників, секретаря та інших членів Комісії.

Голова Комісії в разі потреби призначає заступників голови з числа членів Комісії.

У разі відсутності голови Комісії його обов'язки виконує один із його заступників.»;

абзаци четвертий, п'ятий, сьомий і восьмий виключити.

2. Пункт 13 виключити.

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 14 липня 2008 р. № 813

Про внесення змін до наказу Фонду державного майна України від 01.10.97 № 1065 «Про затвердження Положення про план приватизації майна»

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 4 серпня 2008 р. за № 720/15411

50

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 3 червня 2008 р. № 309-VI, з метою приведення у відповідність з чинним законодавством нормативно-правових актів Фонду державного майна України НАКАЗУЮ:

1. Унести до Положення про план приватизації державного майна, затвердженого наказом Фонду державного майна України від 01.10.97 № 1065 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17.10.97 за № 490/2294*, такі зміни:

1.1. Пункт 1.3 доповнити новим абзацом такого змісту:

«центрального органу виконавчої влади з питань земельних ресурсів».

1.2. Пункт 4 додатків до Типового плану приватизації державного майна викласти в такій редакції:

«4. Акт оцінки вартості об'єкта приватизації, який складається відповідно до законо-

давства і затверджується органом приватизації, та технічний паспорт земельної ділянки державної власності, яка підлягає продажу державним органом приватизації».

2. Департаменту реформування власності та з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (В. А. Красовський) у встановленому порядку подати наказ на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Департаменту реформування власності та з питань трансферу технологій, інноваційної діяльності та інтелектуальної власності (В. А. Красовський) у десятиденний строк після державної реєстрації цього наказу забезпечити його публікацію у «Державному інформаційному бюлетені про приватизацію».

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Фонду О. В. Шмуляра.

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 1998, № 1, с. 11 – 17. – Прим. ред.

Голова Фонду
В. СЕМЕНЮК-САМСОНЕНКО

УДК 330.526.33:347.2

Оцінка майнових прав інтелектуальної власності: методичний та правовий аспекти

(Коментар до Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності)

Лілія ТИМОЩИК

*Редакція «Державного інформаційного бюлетеня про приватизацію» вітає нашого постійного автора, вдумливого фахівця, справжнього науковця, гарну жінку **Лілію Тимощик** з Днем народження. Нехай доля й надалі обдаровує Вас, шановна Ліліє Павлівно, усіма щедротами, а поруч крокують щастя, краса і молодість.*

Нині кожна сфера суспільного життя потребує врегулювання питань, пов'язаних із забезпеченням правової охорони та оцінки інтелектуальної власності. Минулі роки – це період активної підготовки України до вступу в СОТ.

З огляду на це Фонд державного майна України протягом 2007 – 2008 років проводив роботу з удосконалення законодавства у сфері оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Так, зокрема, було започатковано систему регулювання методичних та організаційних засад визначення ринкової та інших видів вартості майнових прав інтелектуальної власності, встановлення особливостей їх оцінки, а також постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 року № 1185 затверджено Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» (1).

На виконання статті 5 Указу Президента України від 11 липня 2006 року № 606/2006 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 року «Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України» та відповідно до наказу Фонду державного майна України від 25.06.08 № 740 затверджено Методику оцінки майнових прав інтелектуальної власності (далі – Методика) (2), яка без зауважень погоджена Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Міністерством освіти і науки України, Національною академією наук України, Державним агентством України з інвестицій та інновацій, Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва і Наглядовою радою з питань оціночної діяльності.

Зазначений наказ Фонду державного майна України зареєстровано в установленому порядку в Міністерстві юстиції України 6 серпня 2008 року за № 726/15417.

51

ТИМОЩИК Лілія Павлівна, заступник начальника відділу оцінки цілісних майнових комплексів та об'єктів у нематеріальній формі ФДМУ, канд. екон. наук

Розглянемо особливості цього документа:

1. Відповідно до законодавства з питань оціночної діяльності в Україні існує два види оцінки – незалежна та стандартизована. Згідно зі статтею 3 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» незалежною оцінкою майна вважається оцінка майна, що проведена суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання. У результаті проведення незалежної оцінки складається звіт про оцінку майна. У випадках самостійного проведення оцінки майна органом державної влади або органом місцевого самоврядування (стандартизована оцінка) складається акт оцінки майна. **Пунктом 1.3** Методики визначено, що ця Методика застосовується для проведення незалежної оцінки, яка виконується суб'єктами оціночної діяльності, що мають сертифікат за напрямом «Оцінка цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів» та спеціалізацією 2.2 «Оцінка прав на об'єкти інтелектуальної власності».

2. Відмінність об'єктів права інтелектуальної власності (далі – ОПІВ) порівняно з майном полягає в наявності у зазначених об'єктах майнових та немайнових прав. Відповідно до законодавства з питань інтелектуальної власності та оцінки об'єктом цивільних відносин та оцінки виступають саме майнові права таких об'єктів (3). Враховуючи вищезазначене, **пунктом 1.4** Методики визначаються два етапи ідентифікації об'єкта оцінки:

виявлення об'єктів права інтелектуальної власності;
визначення суб'єкта права

інтелектуальної власності (правоволодільця), якому належать майнові права інтелектуальної власності.

Отже, об'єктом оцінки виступають ідентифіковані майнові права інтелектуальної власності.

Об'єктом оцінки не може виступати розмір ставки роялті, оскільки цей ліцензійний платіж не вважається майном або майновим правом, що суперечить нормативно-правовим актам з питань оцінки.

3. До чинників, які мають суттєвий вплив на вартість майнових прав інтелектуальної власності, зазначених у **пункті 2.3** Методики, належать можливі галузі та сфери використання ОПІВ, найбільш ймовірна ємність і частка, яку він може займати на ринку тощо. Така особливість об'єкта оцінки вимагає проведення аналізу ринку продукції (товарів, робіт, послуг), виробленої (реалізованих, виконаних, наданих) з використанням ОПІВ, що оцінюються, а також ідентифікацію об'єкта оцінки та аналіз ринку оцінюваних об'єктів права інтелектуальної власності безпосередньо. З огляду на це вважаємо, що звіт про оцінку майнових прав має містити:

опис правомірності використання об'єкта оцінки (за наявності документа, що встановлює таке право, із зазначенням у звіті його реквізитів);

опис продукції (товарів, робіт, послуг), що виготовляється або може виготовлятися (реалізовуватися, виконуватися, надаватися) з використанням об'єкта оцінки;

аналіз ринку продукції (товарів, робіт, послуг), що виготовляється (реалізовуються, виконуються, надаються) з використанням об'єкта оцінки, з урахуванням вимог п. 6 Національного стандарту № 3

(4);

опис джерел одержання доходів (вигод) від використання об'єкта оцінки.

Це дасть змогу, по-перше, висвітлити всі чинники, які впливають на об'єкт оцінки та на продукцію (товари, роботи, послуги), що виготовляється (реалізовуються, виконуються, надаються) з використанням об'єкта оцінки, по-друге, створить умови для обґрунтування базових припущень дохідного, порівняльного та витратного методологічних підходів, по-третє, сприятиме досягненню достовірного результату вартості об'єкта оцінки.

4. Відповідно до **пункту 2.5** Методики дохідний підхід посідає пріоритетне місце як підхід, який найбільш достовірно відображає цінність об'єкта оцінки. Таке твердження базується на принципі граничної продуктивності (внеску), згідно з яким на вартість цілісного майнового комплексу компанії впливають всі виробничі чинники, у тому числі досягнення економічної ефективності (доходу) внаслідок використання ОПІВ.

5. Також здобутком зазначеної Методики є визначення у **пункті 2.9** форм вигід від використання ОПІВ, що трансформуються у дохід, а в кінцевому результаті – у вартість майнових прав.

До основних форм вигід від використання ОПІВ належать:

скорочення витрат на виробництво і реалізацію продукції (товарів, робіт, послуг) і/або на інвестиції в необоротні та оборотні активи, зокрема відсутність витрат на отримання права на використання ОПІВ, зниження витрат на виробництво (створення) та реалізацію продукції (товарів,

робіт, послуг), наприклад відсутність необхідності сплати ліцензійних платежів, відсутність потреби у виділенні з прибутку найбільш вірогідної частки ліцензіара;

збільшення ціни одиниці продукції (товарів, робіт, послуг), що виготовляється (реалізується, здійснюється, надається);

збільшення обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у натуральному виразі;

зниження виплат податків, зборів (інших обов'язкових платежів);

скорочення платежів, пов'язаних з обслуговуванням боргу;

зменшення ризику отримання грошового потоку від використання ОПІВ;

поліпшення тимчасової структури грошового потоку від використання ОПІВ;

комбінування зазначених форм.

6. Порівняльний підхід до оцінки майна та майнових прав базується на аналізі цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки. У **пункті 2.17** Методики наведено перелік елементів порівняння (коригування) для визначення ринкової вартості об'єкта оцінки, до яких належать:

обсяг майнових прав інтелектуальної власності, що оцінюються;

умови фінансування договорів з майновими правами інтелектуальної власності (співвідношення власних і позикових коштів, умови надання позикових коштів);

час, який дорівнює періоду від дати укладення договору з подібним об'єктом або оприлюднення наміру щодо укладання тако-

го договору до дати оцінки; галузь або сфера, у якій використовується або може використовуватися ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

територія, на яку поширюється дія майнових прав, що оцінюються;

фізичні, функціональні, технологічні, економічні, екологічні та інші характеристики продукції (товарів, робіт, послуг), яка може виготовлятися (реалізовуватися, виконуватися, надаватися) з використанням ОПІВ;

попит на продукцію (товари, роботи, послуги), яка може виготовлятися (реалізовуватися, виконуватися, надаватися) з використанням ОПІВ;

наявність конкурувальних пропозицій щодо подібних об'єктів та їх використання;

питома вага обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), виготовлених з використанням ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

строк корисного використання ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

розмір витрат та час, потрібні для освоєння ОПІВ; типові умови платежу за подібними договорами з інтелектуальною власністю;

інші умови укладення договорів з інтелектуальною власністю.

7. Важливою оціночною процедурою у витратному підході є обґрунтування витрат на відтворення (заміщення) об'єкта оцінки. Документом, який підтверджує витрати на створення (заміщення) об'єкта, є кошторис (калькуляція). Залежно від того, яка документація, що підтверджує витрати на створення об'єкта оцінки, може бути надана правоволодільцем, оцінювач вибирає процедуру оцінки,

найбільш прийнятну для конкретного випадку:

якщо в замовника є документально зафіксований кошторис витрат, оцінювач може застосувати метод прямого відтворення;

якщо кошторис відсутній, він може бути розроблений самим оцінювачем з метою проведення оцінки методом заміщення.

До витрат на створення (заміщення) об'єкта права інтелектуальної власності належать:

прямі матеріальні витрати (вартість сировини та основних, допоміжних та інших матеріалів, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів);

прямі витрати на оплату праці (заробітна плата та інші виплати робітникам, зайнятим у виробництві продукції, виконанні робіт або наданні послуг);

інші прямі витрати (відрахування на соціальні заходи, плата за оренду земельних і майнових паїв, амортизація, втрати від браку тощо);

частка загальнопромислових витрат (витрат на управління виробництвом, амортизації основних засобів та нематеріальних активів загальнопромислового призначення; витрат на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів, інших необоротних активів загальнопромислового призначення; витрат на вдосконалення технології й організації виробництва; витрат на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інше утримання виробничих приміщень; витрат на обслуговування виробничого процесу; витрат на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього природного середовища), що припадає на об'єкт права інтелектуальної власності, який оцінюється;

частка адміністративних витрат (загальних корпоративних витрат; витрат на службові відрядження і утримання апарату-

ту управління підприємством; витрат на утримання основних засобів, інших необоротних активів загальногосподарського використання, винагород за професійні послуги; витрат на зв'язок; витрат на врегулювання спорів у судових органах, податків, зборів та інших обов'язкових платежів, плати за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків тощо), що припадає на об'єкт права інтелектуальної власності, який оцінюється;

частка витрат на збут (оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут; витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг); витрати на передпродажну підготовку матеріальних носіїв ОПІВ; витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних зі збутом продукції; витрати на транспортування, перевалку і страхування готової продукції; витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування тощо);

витрати на правову охорону об'єкта права інтелектуальної власності;

розмір прибутку суб'єкта господарювання, який створив (розробив) такий об'єкт.

8. Підсумковою оціночною процедурою є узгодження результатів оцінки, отриманих із застосуванням різних методичних підходів. Відповідно до **пункту 3.1** Методики узагальнення результатів розрахунків здійснюється оцінювачем на підставі вибраних ним критеріїв узагальнення і встановлених пріоритетів таких критеріїв шляхом порівняння результатів розрахунків за кожним із критеріїв. Серед критеріїв, які враховуються під час узагальнення результатів оцінки, не-

обхідно виділити такі:

обґрунтованість вибору виду вартості та її відповідність вимогам нормативно-правових актів з оцінки майна і призначенню оцінки;

наявність, повнота, достатність, якість та достовірність інформаційних джерел, вихідних даних та іншої інформації, що використовувались під час оцінки майнових прав інтелектуальної власності;

обґрунтованість використаних припущень;

правильність застосування під час проведення оцінки методичних підходів, методів та оціночних процедур з урахуванням мети і бази оцінки.

Окрім проведення аналізу приведених вище критеріїв, під час узагальнення отриманих результатів вважаємо за доцільне дослідити чинники, що зумовлюють розбіжності в результатах оцінки, отриманих різними методичними підходами та методами.

9. **Пунктом 3.4** Методики встановлено, що порядок затвердження (погодження) та визначення строку дії висновку про вартість майнових прав інтелектуальної власності як активів суб'єкта господарювання державного та комунального сектору економіки та госпо-

дарських товариств з державною часткою (часткою комунального майна) у статутному фонді встановлюються Методикою оцінки майна, що затверджується постановою Кабінету Міністрів України. В інших випадках строк дії висновку про вартість у разі потреби може визначатися суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання, який проводив оцінку, із зазначенням у звіті про оцінку майнових прав інтелектуальної власності, якщо такий строк не встановлений законодавством.

Підбиваючи підсумки, можна зазначити, що з прийняттям Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності в Україні склалася цілісна система нормативно-правових та законодавчих актів з питань оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Все це засвідчує, що в нашій державі створюються умови, які забезпечують цивілізоване існування та використання ОПІВ у господарській діяльності. Усвідомлюючи роль інтелектуальної власності у процесах подальшого розвитку економіки України, ми впевнені, що прийнятий нормативно-правовий акт сприятиме активному використанню інтелектуального капіталу України та розвитку сучасного ринку інтелектуальної власності.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Національний стандарт № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»*: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 75. – Ст. 2792.
2. *Методика оцінки майнових прав інтелектуальної власності*: Наказ Фонду державного майна України від 25 червня 2008 р. № 740 // Держ. інформ. бюл. про приватизацію. – 2008. – № 9. – С. 7 – 11.
3. *Тимошик Л. П.* Основні засади Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» // Держ. інформ. бюл. про приватизацію. – 2007. – № 11. – С. 7 – 11.
4. *Національний стандарт № 3 «Оцінка цілісних майнових комплексів»*: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2006 р. № 1655 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 48. – Ст. 3197.

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 25 червня 2008 р. № 740

Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 6 серпня 2008 р. за № 726/15417

Відповідно до статті 9 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» та з урахуванням вимог Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності»*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.07 № 1185, НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методику оцінки майнових прав інтелектуальної власності, що додається.

2. Департаменту оцінки майна та оціночної діяльності (В. Я. Гайдук) подати цей наказ на

державну реєстрацію до Міністерства юстиції України відповідно до Указу Президента України від 03.10.92 № 493 «Про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» (зі змінами).

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Фонду А. Гриненка.

Голова Фонду В. СЕМЕНЮК-САМСОНЕНКО

ЗАРЕЄСТРОВАНО
в Міністерстві юстиції України
6 серпня 2008 р. за № 726/15417

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Фонду державного майна України
25.06.08 № 740

МЕТОДИКА ОЦІНКИ МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

I. Загальні положення

1.1. Ця Методика розроблена відповідно до статті 9 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» з урахуванням вимог Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.07 № 1185 (далі – Національний стандарт № 4).

1.2. У цій Методиці всі терміни вживаються у значенні, наведеному в національних стандартах оцінки майна та інших нормативно-правових актах з оцінки майна та інтелектуальної власності.

1.3. Ця Методика застосовується для проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання у випадках, визначених статтею 7 Закону України «Про оцінку

майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні».

1.4. У разі визначення вартості майнових прав інтелектуальної власності як активів суб'єкта господарювання державного або комунального сектору економіки такої оцінці передує підготовчий етап, на якому здійснюється інвентаризація з виявленням не відображених у бухгалтерському обліку майнових прав інтелектуальної власності.

За результатами виявлення об'єктів права інтелектуальної власності (далі – ОПІВ), відповідно до статті 421 Цивільного кодексу України визначаються суб'єкт права інтелектуальної власності та відповідно до статті 424 цього Кодексу його майнові права інтелектуальної власності. Відображення майнових прав на ОПІВ у бухгалтерському обліку проводиться з урахуванням визначеного суб'єкта права інтелектуальної власності за результатами інвентаризації та оцінки за умови, що вони відповідають вимогам національних положень (стандартів)

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2007, № 11, с. 2 – 6. – Прим. ред.

бухгалтерського обліку до визнання таких об'єктів активами.

II. Методичні засади оцінки майнових прав інтелектуальної власності

2.1. Процедура оцінки майнових прав інтелектуальної власності включає послідовність дій, що визначені в розділі «Загальні вимоги до проведення незалежної оцінки майна» Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»*, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.03 № 1440 (далі – Національний стандарт № 1).

2.2. Вибір бази оцінки майнових прав інтелектуальної власності здійснюється відповідно до вимог, установлених Національним стандартом № 1.

2.3. При визначенні ринкової вартості майнових прав інтелектуальної власності слід ураховувати:

нематеріальний, унікальний характер об'єкта оцінки;

фактичне використання ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

можливі галузі та сфери його використання, найбільш вірогідну ємність і частку, яку він може займати на ринку, витрати на виробництво і реалізацію продукції, що виготовляється з використанням ОПІВ, обсяг і структуру інвестицій, необхідних для освоєння і використання ОПІВ у тій або іншій галузі чи сфері діяльності;

ризикі освоєння і використання ОПІВ у різних галузях чи сферах діяльності, зокрема ризикі недосягнення технічних, економічних, експлуатаційних і екологічних показників, ризикі недобросовісної конкуренції та інші;

стадії розробки та освоєння ОПІВ;

можливість отримання та ступінь правової охорони;

обсяг переданих прав та інші умови договорів про створення за замовленням і використання ОПІВ та інших договорів щодо розпорядження майновими правами на такі об'єкти;

розмір та умови виплати винагороди за використання ОПІВ;

інші чинники, що мають суттєвий вплив на вартість майнових прав інтелектуальної власності.

2.4. Під час визначення вартості майнових прав інтелектуальної власності оцінювач застосовує кілька методичних підходів та мето-

дів, що найбільш повно відповідають визначеним меті оцінки, виду вартості за наявності достовірних інформаційних джерел для її проведення. Неможливість або недоцільність застосування певного методичного підходу, пов'язана з відсутністю чи недостовірністю необхідних для цього вихідних даних про об'єкт оцінки та іншої інформації, окремо обґрунтовується у звіті про оцінку майнових прав. Оцінювач має право самостійно визначати доцільність застосування в рамках кожного з методичних підходів того чи іншого методу оцінки. При цьому враховуються база оцінки, обсяг і достовірність інформації, необхідної для застосування того чи іншого методичного підходу та методу.

2.5. Застосування методів дохідного підходу здійснюється у випадку, коли можливо визначити розмір доходу, що отримує або може отримувати юридична чи фізична особа, якій належать майнові права інтелектуальної власності.

В оцінці ринкової вартості майнових прав інтелектуальної власності дохідний підхід посідає пріоритетне місце як підхід, який найбільш достовірно відображає цінність об'єкта оцінки.

Дохідний підхід базується на врахуванні принципів найбільш ефективного використання та очікування, відповідно до яких вартість об'єкта оцінки визначається як поточна вартість очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки, включаючи дохід від його можливого перепродажу.

2.6. Визначення вартості майнових прав інтелектуальної власності здійснюється за допомогою методів дохідного підходу: методу непрямої капіталізації (дисконтування грошового потоку) та методу прямої капіталізації доходу.

2.7. В оцінці методами непрямої капіталізації (дисконтування грошового потоку) або прямої капіталізації доходу застосовуються оціночні процедури методів переваги в прибутку, розподілі прибутків, додаткового прибутку та роялті, визначені в Національному стандарті № 4. Основними етапами наведених методів є:

визначення величини та поточної структури грошових потоків, що створюються з використанням ОПІВ;

визначення величини відповідної ставки дисконту (ставки капіталізації);
розрахунок вартості майнових прав інтелектуальної власності шляхом капіталізації грошових потоків, які виникають у результаті використання ОПІВ.

2.8. Визначення ставки дисконту та ставки

* Державний інформаційний бюлетень про приватизацію, 2003, № 11, с. 43 – 51. – Прим. ред.

капіталізації проводиться відповідно до вимог, установлених Національним стандартом № 1 та Національним стандартом № 4.

2.9. Для визначення ринкової вартості майнових прав інтелектуальної власності величина платежів за надане право використання ОПІВ за методом переваги у прибутку розраховується на основі найбільш вірогідного значення, яке може скластися, коли сторони договору діють розсудливо, маючи в своєму розпорядженні всю необхідну інформацію, і без примусу, а на величині платежів не відображаються будь-які надзвичайні події та обставини.

Основними формами вигід від використання ОПІВ є:

скорочення витрат на виробництво і реалізацію продукції (товарів, робіт, послуг) і/або на інвестиції в необоротні та оборотні активи, зокрема відсутність витрат на отримання права на використання ОПІВ, зниження витрат на виробництво (створення) та реалізацію продукції (товарів, робіт, послуг), наприклад відсутність необхідності сплати ліцензійних платежів, відсутність потреби у виділенні з прибутку найбільш вірогідної частки ліцензіара;

збільшення ціни одиниці продукції (товарів, робіт, послуг), що виготовляється (реалізується, здійснюється, надається);

збільшення обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у натуральному виразі;

зниження виплат податків, зборів (інших обов'язкових платежів);

скорочення платежів, пов'язаних з обслуговуванням боргу;

зменшення ризику отримання грошового потоку від використання ОПІВ;

поліпшення тимчасової структури грошового потоку від використання ОПІВ;

комбінування зазначених форм.

Дохід від використання ОПІВ, майнові права на які оцінюються, визначається на основі прямого зіставлення величини, ризиків і часу отримання грошового потоку від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), виробленої (реалізованих, виконаних, наданих) з використанням таких ОПІВ, з величиною, ризиками і часом отримання грошового потоку, що отримала б особа, якій належать майнові права інтелектуальної власності (далі – правоволоділець) без використання такої інтелектуальної власності.

2.10. Пошук економічної ефективності (доходу) від використання ОПІВ під час реалізації процедур методу переваги у прибутку здійснюється за такими напрямками:

превага в ціні одиниці продукції (товарів,

робіт, послуг), що виготовляється (реалізовується, виконується, надається) з використанням ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

скорочення витрат у собівартості одиниці продукції (товарів, робіт, послуг) в умовно-змінній їх частині;

скорочення витрат у собівартості одиниці продукції (товарів, робіт, послуг) в умовно-постійній їх частині;

превага в обсязі реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

надходження ліцензійних платежів.

2.11. Економічна ефективність (дохід) від використання ОПІВ, майнові права на які оцінюються, визначається за допомогою процедури порівняння показників їх використання в господарській діяльності правоволодільца.

Визначення економічної ефективності (доходу) також може здійснюватись на припущенні оцінювача про те, що оцінювані майнові права не належать їх теперішньому правоволоділець (метод роялті). У такому випадку особа, що використовує право на використання ОПІВ, яке їй не належить, зобов'язана була б використовувати ОПІВ на підставі ліцензійного договору, що зобов'язує її здійснювати ліцензійні платежі на користь правоволодільца. Розмір таких платежів розраховується з урахуванням пункту 15 Національного стандарту № 4 та практики укладання ліцензійних договорів, що склалася. У такому випадку економічна ефективність (дохід), що утворюється в результаті відсутності зобов'язання зі сплати ліцензійних платежів, ототожнюється з додатковим прибутком, що створюється інтелектуальною власністю.

У методі роялті розмір умовного ліцензійного платежу визначається шляхом множення бази роялті на ставку роялті, визначену відповідно до вимог абзацу четвертого пункту 15 Національного стандарту № 4.

Дохід, що утворюється від економії на умовних ліцензійних платежах, є додатковим прибутком. Такий прибуток розглядається як розрахунковий грошовий потік, який створює об'єкт оцінки за умови його надання у використанні відповідно до ліцензійного договору, істотні умови якого відповідають умовам подібних ліцензійних договорів, на основі якого оцінювач будує прогноз надходження майбутніх грошових потоків.

2.12. Використання порівняльного підходу здійснюється за наявності достовірної, доступної, достатньої за обсягом інформації про ціни продажу, ціни пропонування подібних об'єктів та умови подібних договорів щодо розпоря-

дження майновими правами на такі об'єкти.

2.13. Суть порівняльного підходу полягає у визначенні вартості таких об'єктів на основі інформації про ціни продажу (пропонування) об'єктів подібного призначення і корисності, що склалися внаслідок укладення подібних договорів або намірів щодо їх укладання. Оціночні процедури методу ґрунтуються на:

зборі інформації про ціни продажу (пропонування) об'єктів подібного призначення та корисності з урахуванням пункту 16 Національного стандарту № 1;

визначенні сукупності елементів порівняння для об'єкта оцінки відповідно до пункту 22 Національного стандарту № 4;

проведенні порівняльного аналізу та коригуванні в разі потреби цін продажу (пропонування) подібних об'єктів з метою врахування наявності істотних відмінностей об'єкта оцінки та (або) договору, для укладення якого проводиться оцінка, від подібних об'єктів та (або) подібних договорів;

визначенні вартості об'єкта оцінки шляхом узгодження отриманих результатів.

2.14. Під час оцінки за порівняльним підходом необхідно враховувати три умови застосування методу порівняння продажів:

наявність інформації про продаж об'єктів подібного призначення і корисності на ринку;

доступність інформації про ціни продажу і дійсні умови здійснення відповідних договорів;

наявність аналітичної інформації про ступінь впливу відмінних особливостей і характеристик таких об'єктів на їх вартість.

У разі відсутності такої аналітичної інформації оцінювач може самостійно провести відповідне аналітичне дослідження з відображенням його результатів у звіті про оцінку.

2.15. Визначення ринкової вартості майнових прав інтелектуальної власності з використанням порівняльного підходу здійснюється шляхом коригування цін продажу (пропонування) подібних об'єктів, що склалися внаслідок укладення договорів, істотні умови яких відповідають або відповідатимуть умовам, що висуваються для визначення ринкової вартості.

2.16. Визначення ринкової вартості з використанням порівняльного підходу включає такі основні процедури:

визначення елементів як істотних характеристик та властивостей, за якими здійснюється порівняння об'єкта оцінки з подібними об'єктами (далі – елементи порівняння);

визначення щодо кожного з елементів

порівняння характеру та ступеня відмінностей кожного подібного об'єкта від об'єкта оцінки;

визначення щодо кожного з елементів порівняння величини коригування цін подібних об'єктів, які відповідають характеру і ступеню відмінностей кожного такого об'єкта від об'єкта оцінки за кожним елементом порівняння;

коригування щодо кожного з елементів порівняння цін кожного подібного об'єкта з метою зменшення їх відмінностей від об'єкта оцінки;

розрахунок ринкової вартості майнових прав інтелектуальної власності шляхом обґрунтованого узагальнення скоригованих цін подібних об'єктів.

2.17. До елементів порівняння належать чинники об'єкта оцінки й умов договорів з інтелектуальною власністю, що склалися на ринку, які впливають на його ринкову вартість.

Найбільш важливими елементами порівняння для визначення ринкової вартості об'єкта оцінки є:

обсяг майнових прав інтелектуальної власності, що оцінюються;

умови фінансування договорів з майновими правами інтелектуальної власності (співвідношення власних і позикових коштів, умови надання позикових коштів);

час, який дорівнює періоду від дати укладення договору з подібним об'єктом або оприлюднення наміру щодо укладення такого договору до дати оцінки;

галузь або сфера, у якій використовується або може використовуватися ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

територія, на яку поширюється дія майнових прав, що оцінюються;

фізичні, функціональні, технологічні, економічні, екологічні та інші характеристики продукції (товарів, робіт, послуг), яка може виготовлятися (реалізовуватися, виконуватися, надаватися) з використанням ОПІВ;

попит на продукцію (товари, роботи, послуги), яка може виготовлятися (реалізовуватися, виконуватися, надаватися) з використанням ОПІВ;

наявність конкурувальних пропозицій щодо подібних об'єктів та їх використання;

питома вага обсягу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), виготовлених з використанням ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

строк корисного використання ОПІВ, майнові права на який оцінюються;

розмір витрат та час, потрібні для освоєння ОПІВ;

типові умови платежу за подібними договорами з інтелектуальною власністю;

інші умови укладення договорів з інтелектуальною власністю.

2.18. Для визначення розміру коригування цін на подібні об'єкти можуть застосовуватися такі оціночні процедури:

пряме попарне зіставлення цін на подібні об'єкти, що відрізняються один від одного тільки за одним елементом порівняння, з подальшим визначенням на базі отриманої таким чином інформації розміру грошової суми, на яку коригується ціна подібного об'єкта щодо даного елемента порівняння;

пряме попарне зіставлення доходу від використання двох подібних об'єктів, що відрізняються один від одного тільки щодо одного елемента порівняння, з подальшим визначенням шляхом капіталізації різниці доходів розміру грошової суми, на яку коригується ціна подібного об'єкта щодо даного елемента порівняння;

визначення витрат, пов'язаних з доведенням характеристики елемента порівняння, за яким подібний об'єкт відрізняється від об'єкта оцінки, до стану, у якому буде відсутня така різниця;

визначення величини коригування цін на подібні об'єкти із зазначенням у звіті про оцінку майнових прав обґрунтування характеру та розміру такого коригування.

2.19. Використання витратного підходу здійснюється за наявності можливості відтворення або заміщення об'єкта оцінки.

Витратний підхід до оцінки інтелектуальної власності заснований на визначенні вартості витрат, необхідних для прямого відтворення або заміщення об'єкта оцінки, з урахуванням величини зносу.

2.20. Визначення вартості об'єкта оцінки з використанням витратного підходу включає такі основні процедури:

визначення на дату оцінки поточної вартості витрат, пов'язаних із створенням (розробленням) або придбанням на дату оцінки майнових прав інтелектуальної власності, які оцінюються (метод прямого відтворення), або майнових прав на об'єкт, подібний до об'єкта права інтелектуальної власності, майнові права на який оцінюються, який за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками може бути йому рівноцінною заміною (метод заміщення), приведенням об'єкта права інтелектуальної власності в стан, що забезпечує його найбільш ефективно використання, з урахуванням витрат на правову охорону, марке-

тингові дослідження, рекламу тощо, а також розмір прибутку суб'єкта господарювання, який створив (розробив) такий об'єкт;

визначення величини зносу об'єкта оцінки щодо нового об'єкта;

розрахунок залишкової вартості заміщення (відтворення) об'єкта оцінки шляхом вираховування величини зносу об'єкта оцінки у вартості витрат на створення нового об'єкта, ідентичного або подібного до об'єкта оцінки.

2.21. Сума витрат на створення ідентичного або подібного об'єкта включає прямі та непрямі витрати, пов'язані зі створенням (розробленням, придбанням) ОПІВ і приведенням його до стану, придатного для використання за призначенням, а також прибуток інвестора – величину найбільш вірогідної винагороди за інвестування капіталу у створення ОПІВ.

2.22. Поточна вартість витрат на створення ідентичного або подібного нового об'єкта може бути визначена шляхом приведення до дати оцінки фактично зазначених правоволодільцем у минулому витрат на створення об'єкта оцінки або шляхом калькулювання витрат у цінах, що діють на дату оцінки, усіх ресурсів (елементів витрат), необхідних для створення подібного об'єкта. Для приведення фактично зазначених витрат до дати оцінки слід керуватися індексами зміни цін за елементами витрат. У разі відсутності доступної достовірної інформації про індекси зміни цін за елементами витрат можливе використання індексів зміни цін, що склалися у відповідних галузях та сферах діяльності.

Прибуток інвестора може бути розрахований виходячи із норми доходу на інвестований капітал за його найбільш вірогідного аналогічного за рівнем ризику інвестування і періоду часу, необхідного для створення об'єкта оцінки.

2.23. Витратний підхід застосовується для оцінки тих об'єктів оцінки, які виникають на створені самим правоволодільцем ОПІВ і для яких на дату оцінки не існує активного ринку (науково-дослідні і дослідно-конструкторські розробки, програмні продукти спеціального призначення та інші).

Залежно від того, яка документація, що підтверджує витрати на створення об'єкта оцінки, може бути надана правоволодільцем, оцінювач обирає процедуру оцінки, найбільш прийнятну для конкретного випадку:

якщо в замовника є документально зафіксований кошторис витрат, оцінювач може застосувати метод прямого відтворення;

якщо кошторис відсутній, він може бути розроблений самим оцінювачем відповідно до

Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.11.99 за № 750/4043 (зі змінами), та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 за № 27/4248 (зі змінами), з метою проведення оцінки методом заміщення.

2.24. Метод прямого відтворення ґрунтується на використанні документально підтверджених даних щодо витрат, пов'язаних із створенням (розробленням) або придбанням на дату оцінки майнових прав інтелектуальної власності, які оцінюються, приведенням об'єкта права інтелектуальної власності до стану, що забезпечує його найбільш ефективно використання, з урахуванням витрат на правову охорону, маркетингові дослідження, рекламу тощо, а також розмір прибутку суб'єкта господарювання, який створив (розробив) такий об'єкт. Його особливістю є обов'язковість збільшення виявлених фактично зазначених витрат на коефіцієнт з метою їх приведення до рівня цін на товари, роботи, послуги на дату оцінки. Такий коефіцієнт може визначатись на підставі індексу споживчих цін, що розраховується Держкомстатом, або відповідних галузевих індексів.

2.25. Оцінка об'єкта оцінки за методом прямого відтворення проводиться в такій послідовності:

досліджується фінансова звітність, бухгалтерська облікова документація (первинні та зведені документи, реєстри бухгалтерського обліку) суб'єкта права інтелектуальної власності за той період, протягом якого виконувалася робота зі створення (розроблення) ОПІВ і доведення його до стану, придатного для використання в запланованих цілях, під час чого виявляються всі фактичні витрати, безпосередньо пов'язані зі створенням (розробленням) об'єкта оцінки;

складається календарний графік фактичного витрачання коштів, пов'язаного з витратами на створення (розроблення) та доведення ОПІВ до стану, придатного для його використання за призначенням;

здійснюється приведення виявлених фактичних витрат від дати їх зазначення до дати оцінки за допомогою коефіцієнтів, що враховують зміну цін за час, що минув з моменту здійснення витрат до дати оцінки;

скориговані витрати підсумовуються, і отримана сума збільшується на розмір середнього підприємницького прибутку, що склався у відповідній галузі (сфері);

визначається в грошовому виразі величина зниження вартості об'єкта оцінки за рахунок зносу, визначеного на дату оцінки;

визначається залишкова вартість відтворення об'єкта оцінки шляхом зменшення отриманої відповідно до абзацу п'ятого цього пункту величини витрат на величину зносу.

2.26. Під час застосування методу заміщення визначається сума витрат, які необхідні для створення, розроблення або придбання нового ОПІВ, який за своїми споживчими, функціональними, економічними показниками може бути рівноцінною заміною об'єкта, майнові права на який оцінюються. Такі витрати повинні бути розраховані на основі цін, що діють на дату оцінки, на матеріали, товари, роботи, послуги і оплату праці у відповідному регіоні і у відповідній галузі або сфері діяльності.

Вартість об'єкта оцінки за даним методом визначається в такій послідовності:

виявляються фактичні витрати всіх ресурсів, пов'язаних зі створенням і введенням у господарський оборот ОПІВ, у їх натуральному виразі. Ці дані беруться з бухгалтерської облікової документації (первинних та зведених облікових документів, реєстрів бухгалтерського обліку) суб'єкта права інтелектуальної власності, який створив (розробив, придбав) ОПІВ, за той період, протягом якого виконувалася робота зі створення (розроблення, придбання) об'єкта і доведення його до стану, придатного для використання за призначенням;

на основі фактичних витрат ресурсів і цін на матеріали, товари, роботи, послуги і оплату праці у відповідному регіоні і у відповідній галузі або сфері діяльності, що діють на дату оцінки, розраховується загальна сума витрат;

визначена сума витрат збільшується на розмір середнього прибутку, який отримують у відповідній галузі (сфері);

визначається в грошовому виразі величина зниження вартості об'єкта оцінки за рахунок зносу, визначеного на дату оцінки;

визначається залишкова вартість заміщення об'єкта оцінки шляхом зменшення отриманої відповідно до абзацу п'ятого цього пункту величини витрат на величину зносу.

Вартість заміщення відображає вартість створення (розроблення, придбання) об'єкта подібного до об'єкта права інтелектуальної власності, майнові права на який оцінюються, який за своїми споживчими, функціональними,

економічними показниками може бути йому рівноцінною заміною. При цьому базовим припущенням є функціональна подібність об'єкта.

Застосування цього методу можливе двома шляхами:

з використанням інформації про розмір витрат на створення (розроблення, придбання) та доведення до стану, придатного для використання із запланованою метою, подібного за призначенням та корисністю об'єкта (у разі її наявності);

на підставі складеної оцінювачем відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.11.99 за № 750/4043 (зі змінами), та Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.01.2000 за № 27/4248 (зі змінами), калькуляції витрат на створення (розроблення, придбання) та доведення до стану, придатного для використання із запланованою метою, подібного за призначенням та корисністю об'єкта в разі відсутності документально підтвердженої інформації про розмір відповідних витрат.

2.27. Оцінка окремих видів майнових прав інтелектуальної власності може проводитися методом залишку за умови відповідного обґрунтування у звіті про оцінку доцільності застосування цього методу, який поєднує три методичні підходи і передбачає виконання оціночних процедур відповідно до пункту 23 Національного стандарту № 4.

III. Рекомендації до проведення оцінки

3.1. Оцінка майнових прав інтелектуальної власності проводиться відповідно до наведених у цій Методиці та національних стандартах оцінки майна засад різних підходів, методів, оціночних процедур, які найбільш повно відповідають обраній базі оцінки та інформаційній забезпеченості оцінки в кожному окремому випадку її проведення.

Остаточна величина вартості об'єкта оцінки визначається оцінювачем шляхом обґрунтованого узагальнення отриманих за різними методами оцінки результатів розрахунків вартості майнових прав інтелектуальної власності.

Узагальнення результатів розрахунків здійснюється оцінювачем на підставі обраних ним критеріїв узагальнення та встановлених пріоритетів таких критеріїв шляхом порівняння між собою результатів розрахунків за кожним із критеріїв.

ритетів таких критеріїв шляхом порівняння між собою результатів розрахунків за кожним із критеріїв.

3.2. Під час оцінки оцінювач зобов'язаний використовувати інформацію, що забезпечує достовірність оцінки, і складати звіт про оцінку як документ, що містить відомості, які підтверджують усі припущення та розрахунки, прийняті і проведені в процесі оцінки. Обсяг інформації, необхідної для проведення оцінки, вибір джерел інформації і порядок її використання повинні забезпечувати належну достовірність оцінки.

3.3. Звіт про оцінку майнових прав інтелектуальної власності складається у повній формі з урахуванням вимог, установлених пунктами 56, 59, 60 і 61 Національного стандарту № 1, та з урахуванням особливостей, установлених Національним стандартом № 4 та цією Методикою.

3.4. Порядок затвердження (погодження) та визначення строку дії висновку про вартість майнових прав інтелектуальної власності як активів суб'єкта господарювання державного та комунального сектору економіки та господарських товариств з державною часткою (часткою комунального майна) у статутному фонді встановлюються Методикою оцінки майна, що затверджується Кабінетом Міністрів України. В інших випадках строк дії висновку про вартість у разі потреби може визначатися суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання, який проводив оцінку, із зазначенням у звіті про оцінку майнових прав інтелектуальної власності, якщо такий строк не встановлений законодавством.

3.5. Результати переоцінки майнових прав інтелектуальної власності відображаються в бухгалтерському обліку відповідно до вимог Інструкції з обліку необоротних активів бюджетних установ, затвердженої наказом Державного казначейства України від 17.07.2000 № 64, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 31.07.2000 за № 459/4680 (зі змінами), або пункту 19 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.11.99 за № 750/4043 (зі змінами).

*Заступник директора
Департаменту оцінки майна та оціночної діяльності
В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності»

Проблеми, які передбачається розв'язати шляхом державного регулювання

Предметом регулювання наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» є методичні та організаційні засади визначення ринкової та інших видів вартості майнових прав інтелектуальної власності, особливості оцінки зазначених об'єктів.

Сьогодні в Україні система правової охорони інтелектуальної власності перебуває на стадії завершення формування. У 1990-х роках минулого століття були закладені основи національної системи регулювання цієї надзвичайно важливої сфери. Водночас виявилися серйозні проблеми та недоліки її функціонування, що істотно позначилося на розвитку національного науково-технологічного та творчого потенціалу, стримувало становлення нової інноваційної моделі розвитку країни, ускладнювало відносини України з провідними державами світу. Однак без ефективного та невідкладного вирішення цих проблем перспективи соціально-економічного розвитку України, її національної безпеки, входження у світове співтовариство як інтелектуально та економічно розвинутої держави можуть бути поставлені під сумнів.

Нагальна потреба ефективної правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності для України зумовлюється обраною нею стратегією побудови цивілізованих ринкових відносин, забезпечення соціальної орієнтації економіки та інноваційного соціально-економічного розвитку, що має спиратися насамперед на активізацію власного інтелектуального потенціалу.

Значення забезпечення правової охорони інтелектуальної власності для розвитку України зумовлено винятковою роллю інтелектуального капіталу в становленні світової економіки XXI століття, яка базується на знаннях. Це, передусім, визначено обраною Україною стратегією інноваційного розвитку економіки, що має спиратися насамперед на вітчизняний інтелектуальний капітал.

Законодавством належним чином не врегульовано питання захисту фірмових найменувань, вартісної оцінки майнових прав інтелектуальної власності, їх відображення у бухгалтерському обліку. Не визначено порядок охорони прав на раціоналізаторські пропозиції, породи тварин, а також на фольклор, народні художні промисли, традиційні знання тощо.

Потребує більш чіткого врегулювання використання об'єктів права інтелектуальної власності, включаючи об'єкти, що створені повністю або частково за рахунок коштів Державного бюджету України та інших централізованих коштів. Це передусім впливатиме на цивілізоване формування ринку інтелектуальних здобутків.

Зараз оцінка майнових прав інтелектуальної власності в Україні не регламентується та здійснюється відповідно до загальних підходів до оцінки всіх видів майна та майнових прав, визначених Національним стандартом № 1 «Загальні засади оцінки майна та майнових прав», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.03 № 1440, та положень Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.07 № 1185.

Видання наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» дасть змогу деталізувати методи та оціночні процедури під час оцінки майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, сприяти охороні інтелектуальної власності, спрямованій на формування цивілізованого ринку об'єктів права інтелектуальної власності та забезпечення ефективного захисту державних та суспільних інтересів, пов'язаних з ними.

Головні цілі державного регулювання

В Україні роль і значення інтелектуальної власності інтенсивно зростає. Суспільство доходить висновку, що інтелектуальна власність є найбільш цінним капіталом людства, виступаючи при цьому об'єктом цивільних відносин. Унаслідок стрімкого зростання значення інтелектуальної діяльності, особливо її результатів для соціально-економічного розвитку будь-якого суспільства, попит на неї також стрімко зростає. Останнім часом особливого розвитку набув ринок таких об'єктів права інтелектуальної власності як засоби індивідуалізації товарів (робіт, послуг) – комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні позначення. Внаслідок того, що до основних характеристик об'єктів права інтелектуальної власності як товару належить можливість отримання доходу від їх використання, яке може здійснюватися одночасно кількома користувачами, інтелектуальна власність часто є об'єктом непра-

вомірних дій, зловживання, недозволеного використання. Ця обставина вимагає створення системи надійної правової охорони інтелектуальної власності на підставі чинних законодавчих та інших нормативно-правових актів з питань інтелектуальної власності та оцінки.

Необхідність видання зазначеного наказу обумовлена виконанням пункту 5 Указу Президента України від 11.07.06 № 606/2006 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 року «Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України».

Альтернативні способи досягнення зазначених цілей

Альтернативними способами досягнення поставлених цілей є проведення оцінки майнових прав об'єктів інтелектуальної власності відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», Національного стандарту № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 № 242, міжнародних та європейських стандартів оцінки; а також проведення ідентифікації майнових прав об'єктів інтелектуальної власності згідно з Цивільним кодексом України, законами України «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг», «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем», «Про охорону прав на сорти рослин» тощо.

Способом досягнення зазначених цілей, який обраний Фондом державного майна України, є видання наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності».

Очікувані результати

Очікувані результати від видання наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» наведено у таблиці.

Пропонований строк дії акта

Враховуючи те що наказ Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» розроблено відповідно до вимог статті 9 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» та Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності», строк дії зазначеного регуляторного акта визначається строком дії зазначеного закону.

Показники результативності акта

1. Дотримання суб'єктами оціночної діяльності єдиних підходів та технологій оцінки відповідно до положень наказу Фонду державного майна України «Про затвердження Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності» та Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності».
2. Створення умови для збільшення підприємств, у балансі яких об'єкти права інтелектуальної власності будуть відображені за ринковою вартістю.
3. Зростання якості виконаних робіт суб'єктами оціночної діяльності з оцінки майнових прав інтелектуальної власності внаслідок стандартизації оцінки таких об'єктів.

Об'єкт впливу	Вигоди	Витрати
Держава	Усунення законодавчих прогалин у питаннях оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Підвищення якості оцінки майнових прав інтелектуальної власності та підвищення достовірності результатів такої оцінки.	Додаткові витрати відсутні
Суб'єкти господарювання, установи (організації)	Установлення чітких процедур оцінки майнових прав інтелектуальної власності. Створення законодавчих основ для формування конкурентного середовища у сфері оцінки майнових прав інтелектуальної власності.	Додаткові витрати відсутні
Громадяни	Створення цивілізованого ринку майнових прав інтелектуальної власності, заохочення до створення продуктів інтелектуальної праці.	Додаткові витрати відсутні

Показники результативності регуляторного акта (за попередніми розрахунками) такі:

розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – застосування Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності під час переоцінки необоротних активів та формування статутного фонду відкритих акціонерних товариств під час приватизації (корпоратизації) дасть змогу правильно ідентифікувати об'єкти та збільшити розмір статутного фонду на вартість майнових прав інтелектуальної власності, що в свою чергу збільшить суму надходжень до бюджету від приватизації;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – станом на теперішній час у Державному реєстрі суб'єктів оціночної діяльності, який веде Фонд державного майна України, зареєстровано близько 600 суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання, що мають сертифікат за напрямом «Оцінка цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів» та спеціалізацією 2.2 «Оцінка прав на об'єкти інтелектуальної власності»;

розмір коштів і час, що витратяться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – відповідно до статті 10 Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» оцінка майна проводиться на підставі договору між суб'єктом оціночної діяльності – суб'єктом господарювання та замовником оцінки. Отже, кошти, що витратяться суб'єктами господарювання, пов'язані з виконанням вимог акта, та строки виконання робіт враховуються під час укладання договорів на проведення оцінки майнових прав інтелектуальної власності;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – вищий за середній, оскільки проект нормативно-правового акта було розроблено разом з представниками саморегульвних організацій оцінювачів (Українського товариства оцінювачів та Асоціації фахівців оцінки) та обговорено на науково-практичній конференції «Обговорення проекту Методики оцінки майнових прав інтелектуальної власності», організованої Фондом державного майна України та Українським товариством оцінювачів, що відбулася 26.04.07. Проект нормативно-правового акта оприлюднювався на сайті Фонду державного майна України. Крім того, суб'єкти господарювання можуть ознайомитися з положеннями Методики в офіційних виданнях Фонду державного майна України та Кабінету Міністрів України. У разі потреби Фонд державного майна України надаватиме суб'єктам господарювання та органам виконавчої влади відповідні консультації та роз'яснення.

Заходи для відстеження результативності акта

Стосовно регуляторного акта Фондом державного майна України здійснюватимуться базове, повторне та періодичні відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»: базове відстеження – до набрання актом чинності; повторне відстеження – через рік від дня набрання актом чинності; періодичні відстеження – кожні три роки починаючи від дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта. Вид даних для відстежень – дослідження статистичних показників.

Вітаємо Валерія Вікторовича ГАЛАСЮКА,

генерального директора аудиторської фірми «Каупервуд», відомого фахівця в сфері аудиту, оцінки та фінансової аналітики, талановитого економіста та науковця

з нагоди 50-річного ювілею!

Хочемо побажати в цей день, щоб завжди випадали Вам щасливі дороги в житті, а попутниками в них нехай будуть такі самі порядні та віддані своїй справі люди, як Ви.

Здоров'я, родинного благополуччя, натхнення у праці – на довгі роки.

Колективи АФ «Каупервуд» та ТОВ «Інкон-Центр»

Колектив редакції «Державного інформаційного бюлетеня про приватизацію» приєднується до привітань і бажає постійному автору журналу творчої наснаги та нових наукових відкриттів.